

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	na upravnika prejemnik:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Iskate vsekakor dva tedna pred oddajo in praznike.

Inserati veljajo: petdnevna pošta enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri vseh insercijah po dogovoru. Upravičena naj se pošilja samo, ne, reklamacije, inserati t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo tudi oddajo 10 vinarjev.

Na plačano naročila brez istodobne vnosne naročnine se ne odira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej . . . K 20—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge države . . .
četrt leta 6-50	celo leto naprej . . . K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakla. Upravičeno (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Sporazum med Slovenci in Italijani.

Goriška »Soča« je priobčila ta-le članek: »Na Moravskem so imeli Nemci večino v deželni zboru, dasi je češko prebivalstvo v večini. Toda Nemci so raje še o pravem času sklenili s Čehi popoln sporazum, odkrekli se umetni večini v deželni upravi in si zagotovili za vse slučaje manjšinske pravice, ki izključujejo vsako krivico večine nad manjšino. — V zadnji »Soči« smo objavili iz »Edinosti« oskubeno notico, ki pripoveduje, da so celo Nemci na Češkem v teh kritičnih časih zopet sprožili idejo narodnega sporazuma. — Ako torej celo mogočini Nemci izražajo želje, da bi se sporazumeli s Čehi ter ustvarili na taki trdni podlagi trajen mir, ki bi ne imel velikih posledic le na Češkem, marveč v celi državi, kako naj bi ne prišli do takega pametnega sklepa Slovenci in Italijani ob Adriji, ko med nami ni tako velikih sporov, kakor med Čehi in Nemci? Zlasti na Goriškem imamo bore malo spornih jabelk, tu je mogoče čez noč popoln sporazum, ki zagotovi mir in prijaznost za vse slučaje. Slovenski in italijanski del dežele sta docela zaokrožena, potrebujemo le varnost manjšin v nekaterih krajih, in teh je malo! — Ali naj bi bil sporazum težek v očigled časa, ki prihajajo nad nas? Ne, najlažji narodnosti mir je mogoč pri nas na Goriškem, in mi bi potem lahko služili za lep vzgled vsem drugim deželam na jugu. — Slovenski in italijanski sta avtohtona naroda, ki ju je usoda navezala drug na drugega v teh lepih, zanimivih in znamenitih krajih. Velika dobrota je, da ne prihajajo v poštev druge narodnosti, kar sporazum olajšuje. Kar je drugih, danes so tukaj, čez malo časa jih lahko ni, mi Slovenci in Italijani pa ostanemo tu, verni svoji grudi, na drug z drugim kot dobri sosede delimo usodo, ki nam je določena. — Toda vse skrb za našo bodočnost ne smemo prepustiti le usodi, kajti sami lahko sodelujemo pri mogočnem stavbi napredka in narodnega obstanka, da mu ne bo

grozila nikaka nevarnost in od nobene strani. Vsako nevarnost more odstraniti odkritosrčen narodnostni sporazum, sloneč na popolni prijaznosti in iskreni prijaznosti dobrih sosedov. Tak sporazum mora biti tako trden, tako resničen, da ga ne more omajati noben veter, pa bodi že burja ali scirocco: torej popoln sporazum za vsak slučaj, za vsako sedanje in bodoče razmerje med nami in nad nami. — Niso več časi, da bi se mogli eni ali drugi drzniti v hazardno igro za narodni obstanek, ali da bi si mogli dovoliti luksusa, kdo bi mogel na škodo drugega povečati svojo narodno posest. Dovolj more in mora biti, da nas resni časi dobe pripravljene, ako smo sklenili prijateljstvo dobrih sosedov, ki tihotapski ne

prestavljajo mejni lov, marveč dajajo drug drugemu, kar mu tiče po zakonih narave. — Nikdo ne more govoriti o kakih koncesijah, kajti kakor je mogoče, da dozdevno Italijani odstopajo Slovincem nekaj svojega dosedanjega užitka, tako je lahko mogoče, da mi Slovenci zagotovimo Italijanom mirno uživanje narodnostnih pravic za nedogledne čase bodočnosti. — Do takega končnega mira med nami mora priti. Zato naj vplivni činitelji v obeh taborih nadaljujejo pomirjevalno delo v širših vrstah prebivalstva, zlasti med mladitvijo, da prenehajo enkrat za vselej vsa izživljanja in žaljenja. — To je naša odkritosrčna izjava ob pričetku preznamenitega zgodovinskega leta 1918.

nimi častniki in vojaki, ki na ta način krše zakone in običaje v vojni. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, f m i.

NA POLJSKEM BOJIŠČU NI IZPREMEMB.

Berolin, 11. januarja. (Kor. ur.) Wolffov urad javlja: Veliki glavni stan, dne 11. januarja: Vzhodno bojišče. Položaj v vzhodni Pruski in v severni Poljski je neizpremenjen. Vsled neugodnega vremena napredujejo tudi naši napadi na Poljskem zapadno od Visle samo počasi.

Vrhovno armadno vodstvo.

Rusko uradno poročilo.

Z Dunaja se poroča: Uradni ruski komunikacije z dne 9. januarja pravi: Na levem bregu Visle med mesti Suha in Mozile se razvijajo boji postajajo čim dalje bolj srčiti. Nemci napadajo navzlic velikim izgubam na več točkah ter so v ljutih naskokih zavzeli nekatere naše ekspozirane okope. S srčitimi protinapadi, izvršenimi ponajveč z bajonetnimi naskoki, smo sovražnika iz teh okopov zopet pregnali. V Bukovini smo zasedli mesto Kimpolung. Naše čete se že osem dni neprestano borijo proti ljuto napadajočemu sovražniku. Prodrli smo do vzhodnja pogorja, ki loči Bukovino od Ogrske.

BOJI V GALICIJI IN NA POLJSKEM.

Silni boji se vrše ob doledenem toku reke Nide. Tu so pričeli Rusi ofenzivo proti Krakovu, ojačeni s četami izpred Kielca. Glavni boji so se tu vršili med krajema Checiny in Malogosczy. Pa tudi med Pinczovom in Wislico so se vršili ljuti boji. Ofenziva pa se ni posrečila. Boji se nadaljujejo. Rusi so imeli očitno namen, udariti severno od Visle proti Krakovu, prisiliti naše čete, da se umaknejo od Dunajcu, in potisniti naše desno krilo nazaj. Najbrže ta ruski sunek še ni bil zadnji in se bo v kratkem razvil tu zelo ljuti boji.

»Czas« konstatira, da se nahajajo Nemci sedaj kakih 33 km pred Varšavo.

»Bund« piše o nemškem sunku v bližini Suche, da pripravljajo ti boji odločitev. Strategični položaj nemške in avstrijske armade je smatrati za prav dober.

Bukareški »Vitorul« prinaša o bojih na ruskem Poljskem in v Galiciji to - le razmotrivanje: Brzotjavke od srede se glase za avstro - ogrsko in nemško vojsko ugodno. Avstro - ogrsko - nemškega prodiranja proti Varšavi ni mogoče zadržati. Tu so Nemci zavzeli kraj Borzymow, glavno točko ruskega odpora. Na jugu so avstro - ogrske čete prodrle blizu do Kielca.

Iz Loviča poročajo, da je mesto zelo trpelo. Tekom 12 dni je bilo tam ubitih 30 ljudi in ravno toliko težko poškodovanih. V mestu primanjkuje kruha, tudi trpi prebivalstvo vsled mraza. Baje sta mesti Konstantinov in Zgierz skoro uničeni, kraj Galkov je popolnoma zgorel, tudi Lutomjersk je silno trpel. Kraji Mikolajevice, Solcyno, Prymenta in Zofiova so razdeljeni in požgani. Vse te kraje so pred kratkim zasedli Nemci.

»Matin« poroča iz Petrograda: Ruska ofenziva na južnem Poljskem in v Galiciji se je ob premočnih sovražnih silah ustavila.

Iz Przemysla.

Iz Haaga poročajo: Rusko ofenzivno poročilo svari ponovno pred prevelikim upanjem, da bi se Przemysl kmalu predal, ker je artilerija fortov zelo dobra.

Fr. Molnar poroča: Inozemski listi so pred kratkim poročali, da ruske čete niso imele težkih izgub samo v bitkah, mnogo je bilo postrleženih tudi s strojnimi puškami lastnih čet, ali pa so jih odpeljali vklenjene v notranjo Rusijo. Poseben tak slučaj se je dogodil pred Przemyslom. Rusi se v blaznem strahu ogibljujejo trdnjave, zlasti odkar so naši topovi pri prvem naskoku poželi na tisoče ruskih vojakov. In kaj si pripovedujejo Rusi o naših 305 cm možnarjih, o podminiranih gozdovih in poljih, ki eksplodirajo. Kdor mora pred Przemysl, čuti, da gre v smrt. Zato se tudi toliko vo-

Svetovna vojna.

Ob Nidi se vrše ljuti boji. — Rusi so poskušali prekoračiti reko, a so bili odbiti. — Rusi uporabljajo proti mednarodnemu pravu avstrijske uniforme. — Ponesrečeni francoski navalni pri Nieuportu, Ypernu in Soissonu. — Položaj na poljskem bojišču je neizpremenjen.

SRDITI BOJI OB NIDI. — ZAVRNJENI POSKUSI, PREKORACITI REKO. — JUNAŠTVO NAŠE PATRULJE.

Dunaj, 11. januarja. (Kor. urad.) Uradno razglasajo dne 11. januarja: Situacija je vobče neizpremenjena.

V ruski Poljski, ob doledenj Nidi, so bili včeraj trdovratni boji. Tu so Rusi pričeli z napadom in so poskusili na več mestih prekoračiti z znatnimi silami rečno nižino, toda povsod so bili odbiti z velikimi izgubami.

Med temi artilerijskimi napadi se je vršil v sosednjih sektorjih topovski boj, ki je trajal več ur.

Ob ostalih frontah se ni prigodilo ničesar bistvenega.

Eni izmed naših marljivih izvidnih patrulj se je včeraj ponoči posrečilo, prebiti sovražno pozicijo, prodreti do vasi, ležeče za sovražno postojanko in dospeti do stanovanja sovražnega polkovnega poveljnika.

S tega smelega pohoda se je vrnila patrulja, vodeča sabo 1 vjetege častnika in 6 mož.

Ker smo znova dognali, da se pripadniki ruske armade poslužujejo avstro - ogrskih uniform, da napadajo patrulje in manjše oddelke, poudarjamo vnovič, da ne bomo ravnali kot s komabantami z onimi sovraž-

askarijem žganja, kajne, in da vohuniš?

»Jaz ne vohunim, signor tenente. Poročnik Giuseppe vé dobro . . . Jaz ne vohunim! . . .«

To žaljivo sumničanje, se je zdelo, jo je precej zadelo.

»Ali veš,« je vprašal Navoni, »da te dam vloviti in naši vojaki te ustrele?«

Zasmejala se je z rahlim smehom, podobnim golobiemu golčanju. »Jaz sem premlajna, da bi me ustrelili,« je rekla.

Ozrla se je po moških krog sebe s pogledom tako polnim ženske mehke, da si je namah osvojila te trde obraze in jih omehčala. Vse je prevzel v tistem hipu čuden občutek, ki ga je ustvarilo nekam divje pozečenje in sram, če bi se to pozečenje kako izdalo . . . Vijoličaste oči so se srečale z Navonijevim pogledom; njih nepremičnost ga je tako zadela, da je odmaknil pogled, kakor bi se hotel ubraniti uroku.

»Kaj naj napravim ž njo?« je vprašal Magliato.

»Pusti jo, naj gre,« je ponovil Ludo. »Ta ni nevarna.«

»Marš, poberi se!« je zarohnel velikan.

»Buona sera, signori tenenti,« se je priklonila mala.

Ogrnila se je s smešnim ponosom v jutovo cunjo in si zavila prsi

»Dober večer, gospoda poročnika.«

in ramena prav do brade; pozabila pa je, da si je medtem zadaj razkrila do nad kolen svoji nežni, tanki nožici. Ko je prišla mimo Magliata, mu je pokazala jezik. Magliato je udaril z desno nogo ob tla, kakor bi hotel pregnati psa; Nimba je urno zbežala. Gruča vojakov je krenila za njo in strežnik se jim je pridružil.

Noč je zdaj zgostila napredno mrežo mraku, ki jo je že skoro dve uri mešala polagoma v mehke, sive osnutke meglice. Zrak je silil še ves topel v pljuča. Obenem se je človeku zdelo, da mu pod obleko leze rahla, sveža vlaga. Ob tej uri sta častnika navadno odložila vsak svojo pipo, vzela iz škaflice gosli in flavto in zaigrala svoje priljubljene kose, ki sta jih znala večinoma na pamet. Najljubše so jima bile klasične skladbe, Bachovi preludiji, Mozartovi, Haydnovi ali Beethovenovi menueti.

Toda nočjo je Navoni nekoliko pomolčal, iztrkal pipo ob mizino nogo, jo vtaknil v žep svoje suknje in vstal:

»Nocoj sem izmučen,« je rekel.

»Grem spat.«

»Že? Pred osmo?«

»Spim pokonci. Pa jutri. Spat se spravi tudi ti, to bo še najbolje.«

»Meni se noče spati,« je odvrnil Ludo. »Kar leži . . . si zagodem nekoliko sam.«

Navoni je stal pred Ludom s svojim obrazom nočne ptice, kakor da išče nečemu izraza; ker ni mogel

LISTEK.

Nimba.

Abesinska povest.

Francoski spisal Marcel Prevost. Prevel Pastuškin.

(Dalje.)

»To ni njen oče, gospod poročnik,« se je vmešal Magliato. »To je neka uboga para, mešanec, ki mu v Gullabi pravijo »Žide« in ki jo ima pri sebi.«

»Lažeš!« ga je prekinila Nimba in mu gledala v obraz. »Fatun je moj oče. To je tako sveta resnica, kakor da si ti sin . . .«

Končala je stavek s ploho priimkov, ki je pričala, da ji je laščina prav dobro znana.

Navonija je to zabavalo. Počakal je, da se je umirila, in je nato nadaljeval izpraševanje. Vzravnila se je pred častnikom, odgovarjala je z nesramnostjo v očeh in se ni več brigala za cunjo, ki ji je zdrknila tako daleč, da ji je polovica prsi bila nepokrita.

»Kaj dela tvoj oče?«

»Trgovca je, prodaja konzerve, tobak, žganje.«

»In ti?«

»Jaz prodajam ž njim.«

»In prihajaš sem, da prodajaš

so se mu smehljale. Še enkrat je preživel v duhu potovanje po Rdečem morju, brodil je zopet skozi reko Mareb, bil se je pri Debrailli, videl je čemerne Luda, njegovo blede glavo v blazinah, njegovo jezo, ker se radi rane ni mogel več udeleževati bojev . . . Nato se je Navoni mahoma spomnil male domačinke, ki jo je bil Magliato privlekel predenj. Priklinal si je v spomin njene oči od vijoličaste lošče, tako nepremične . . . In praznoveren kakor je bil, je z dvema prstoma desnice brž napravil rožičke.

Zdaj mu je bilo nenadoma, kakor da se zvoki porajajo tik ob njegovem ušesu. Čutil je vsak pritisk jezika. Nadaljeval je svojo pot ob robu polja. Tam daleč za ono nejasno svetlobo, ki je izhajala Gullabo v planjavi, tam je bil oni skrivnostni jng, Adag - Hamus, Makalle, Adua. Tam je bila zmaga ali pogibelj; iz one črne teme vstaneta obe.

Približal se je ognjem, šel je skozi gručo novincev, ki se je Hasan, podčastnik domačin, širokoustil med njimi. Namignil jim je, naj ne pozdravijo; edini Hasan je pozdravil. Še dalje pred njim se je gruča, ki ga je opazila, zmedla in se razpršila; toda Navoni je vendar še mogel razločiti brhko, čudno Nimbo silhueto. Nenadoma je obstala pred njim, kakor da ga je čakala, kakor bi ga izzivala.

(Dalje prihodnjik.)

jakov upira in jih morajo postati najzaj v Lvov. Napačno pa bi bilo, iz tega sklepati, da je ruski vojak hlaživ.

BOJI V KARPATIH.

Iz Budimpešte poročajo: V komitatu Saros vlada popoln mir. Položaj v komitatu Bereg je neizpremenjen. Vrše se tam le boji prednjih straž. V komitatu Zemplin stoji le posamezne ruske predstraže. Pri Koczku se je pokazal oddelek Čerkezov v trenutku, ko je dospel tja avstrijski vlak z vojaštvom. Naši vojakovi so izstopili in Ruse vjeli.

Iz Ungvara poroča »Az Est«: V nedeljo je prodrla ruska infanterija do Csontos. Naša artilerija je bila dobro pripravljena na to gibanje ter je sovražnika močno obstreljevala. Pozneje je bilo slišati tudi ruske topove. Ta artilerijski boj se je končal z zmago naših. Posrečilo se nam je ne samo preprečiti nadaljnjega prodiranja premoči, marveč celo pogoniti Ruse več kilometrov za Csontos. Neko drugo poročilo iz Ungvara pravi: Rusi nadaljujejo svoje poskuse prodirati. V soboto sta dva in pol ruska bataljona zasedla Soslak. Ta manever naših čet nič ne zadeva. Naše čete stoji še vedno v svojih starih, izbornih pozicijah.

Rusi v Bukovini.

Iz Dorne Vatre poroča »Frkf. Ztg.«: Dne 29. novembra so Rusi zasedli Črnovice, kar se jim je posrečilo na ta način, da so ob Prutu stojiče avstro - ogrske čete obšli. Rusi so nato pričeli prodirati na treh črtah, ob cesti Hlinica - Storozynec, druga proti Czudinu in tretja ob Czermozu iz Nepolokovca v Viznice, Rostoke in Putilo.

Naše razmeroma zelo maloštevilne čete v Bukovini so se držale tako hrabro, da so mogli Rusi prodreti na prvi črti samo do reke Seret. Na drugi črti so se morali ustaviti na prelazu Šuridin, na tretji črti pa so dospeli samo do doline Prutice. Rusi so imeli tu kakih 50.000 mož, večinoma kavkaške čete, ki so posebnost sposobne za pokrajine. Ko so Rusi spoznali, da ne bodo mogli več prodirati, so počakali tako dolgo, da so dobili ojačenja, baje 90.000 mož.

Rusi so zasedli, kakor poročajo iz Bukarešte, pod polkovnikom grofom Bakuninom Sučavo. Tu so vzele ruske patrulje tudi vsa darila za vojaške, namenjena za Božič. Bilo jih je veliko število vozov.

Iz Kimpolunga poroča »Az Est«, da vladajo med ruskimi četami v Bukovini infekcijske bolezni. V barakah pri Črnovicah je 200 bolnih za legarjem, celo v Črnovicah samih je 150 slučajev legarja med vojaštvom. V Črnovicah manjka prebivalstvu denarja, mestna občina pa razdeljuje dan na dan dosti kruha. Sicer so pa živila poceni, tako stane eno jajce 20 v. Ruski kmetje in trgovci prinašajo dosti živil v mesto.

Bukovinski begunci.

Dne 4. t. m. zvečer je dospelo v Brašovo več tisoč bukovinskih beguncev, med njimi 700 Židov. Zbežali so iz bukovinskih vasi, ki so jih Rusi zopet zasedli, preko Romunske na Ogrsko. Neki strojevodja iz Črnovic, ki je s svojo ženo in 5 hčerami zbežal iz Itzkanyja, pripoveduje: Dne 31. decembra so se Rusi približali tudi Itzkanyju in prebivalstvo je zbežalo v Burdujeni. Tu smo stanovali 48 ur v železniških vozovih, nakar smo bežali naprej skozi Romunsko na Ogrsko. Na poti iz Itzkanyja v Burdujeni je mnogo ljudi zmrznilo. Romuni so nas zelo prijazno sprejeli.

Neki begunec iz Sučave pripoveduje: Dne 2. januarja je dospela v dolino Sučave prva kozaška patrulja. Ljudi se je takol polastila panika. E dini, ki ni izgubil glave, je bil neki finančni paznik, ki je oba kozačka ustrelil. Ko so Rusi to izvedeli, so zahtevali takojšnjo izročitev paznika ter zagrozili, da bodo sicer mesto zažgali. Dospelo je 400 kozakov, ki so začeli na slepo streljati ter ustrelili neko ženo in dva otroka. Med tem je zbežal, kdor je mogel.

Stanescu, stotnik romunske mejne policije, je dal že v petek odpreti mejo za begunce v Burdujeni. Ko so dospeli tja ruske patrulje, da preprečijo beg, so odprli Romuni bežnim tudi prehod Bunestier.

Sodbe o avstro - ogrski vojski.

»Journal de Geneve« svari francosko javnost, da naj ne misli, da je avstro - ogrska vojska oslabiljena. Monarhija je bila vedno velika vojaška sila in bo to ostala. Avstro - ogrska pehota je elitna četa ter spada med najboljše čete sveta. Konjenica je brez primere. Avstro - Ogrska se

bori proti veliki premoči, razpeta pa tudi z velikimi rezervami.

V »Corriere« piše generalmajor Gatti o avstro - ogrski vojski, da je zadostno preskrbljena s živili in municijo in da ima izborna železniška omrežje v galopu. Naloga vojske je zelo olajšana vlad izborna organiziranega nadomeščanja živil in municije in ker se je avstro - ogrska vojska izborna amalgamirala s nemško.

Epidemija v ruski armadi.

»Neues Wiener Journal« priobčuje sledeče poročilo iz Krakova: Nekaj časa ne prihajajo več transporti ruskih vjetnikov v Krakov. Kakor se je že poročalo, grasi raka v ruski armadi nalezljive bolezni. Da se prepreči nevarnost, da zanesejo vjetniki morda te bolezni v mesto, so vojaške oblasti odredile, da se vjetniki odvažajo naravnost v koncentracijsko taborišče v Dziedzcu in da se tam strogo nadzorujejo. To odredbo oblasti je civilno prebivalstvo pozdravilo s priznanjem. Povodoma ruskega Božiča, so v vjetniškem taborišču v Dziedzcu prižgali božično drevo za ruske vjetnike pravoslavne vere.

POLOŽAJ V SRBIJI.

Kakor se poroča, so se vršili zadnje dni pri Belgradu manjši boji med srbskimi in našimi četami, katere vznemirjajo s zasedenega Ciganskega otoka srbske pozicije.

Srbski glavni stan se nahaja sedaj v Nišu, kamor je prispel tudi kralj Peter.

Po carigradskih poročilih se je podala posebna komisija srbskih generalov v Petrograd, najbrž da se pogaja radi nadaljnjega dobavljanja vojnega materijala.

Turški listi vedo povedati da je grška vlada prepovedala šesterim ruskim transportnim ladjam izkrcaanje topov, strojnih pušk in municije za Srbijo. Ta vest je očividno napačna, ker je sploh izključeno, da bi se nahajale v kakem grškem pristanišču ruske ladje — ako niso prišle skozi Dardanele ali pa iz — Arhangeljska.

Oboje je enako nemogoče.

Za naše vojne vjetnike v Srbiji.

Dunaj, 11. januarja. (Kor. arad.) Kakor poroča korespondenca Wilhelm, je vojno ministrstvo znova nakazalo znaten znesek za olajšanje in zboljšanje usode naših vojni vjetnikov v Srbiji.

PONESREČEN FRANCOSKI NAPAD PRI ALBERTU. — NEMŠKI USPEH PRI PERTHESEU.

Berolin, 11. januarja. (Kor. urad.) Wolffov biro javlja. Veliki glavni stan, dne 11. januarja.

Zapadno bojišče.

V okolici Neuport, Yperns in južno od tod so se vršili samo artilerijski boji.

Francoski napad pri Le Boiselle — severovzhodno od Alberta, se je popolnoma ponesrečil.

Severno od Soissona so izvršili Francozje, ki so se vgnezdili v majhnem delu naših sprednjih okopov, ponoven napad. Boji se trajajo. V bližini Soupira v zadnjih dneh ni bilo bojev.

Vzhodno od Perthesa so naše čete zopet osvojile preje jim odvzeli del baraka. Sovražnik je imel težke izgube.

V Argonih je naš napad nadalje napredoval.

V Zgornji Alzaciji je viden veliki oblak, Vrhovno vrhovno vodstvo.

Francosko vrhovno vodstvo.

Berolin, 11. januarja. Listi priobčujejo naslednje vrhovno poročilo francoskega glavnega štaba s dne 9. t. m. popoldne: »Južno od Ypres smo razstrelili več sovražnih okopov. V okolici Arras in Amiens trajajo artilerijski boji, v katerih imajo naše baterije znatne uspehe. Pri Soupira smo zasedli grič kota 132. Nemci so izvršili tri protinaskoke, katere smo odbili. Naše čete so zavzele pred Soissonom tri vrste nemških okopov. Da jih dobe nazaj, so pričeli Nemci bombardirati Soissons. Justična palača je pogorela. Pri Creon je uničila naša artilerija več nemških okopov. Pred mestom Perthes smo zavzeli grič kota 200. Par ur pozneje smo vzeli tudi Perthes sam ter prodrli čez pomerji mesta.

Nemci so nam vzeli zopet mesto Burnhaupt, ki smo je bili včeraj zasedli.

BOJI V BELGIJI IN NA FRANCOSKEM.

Preko Rotterdam prihaja to-le poročilo iz »Timesa«: Pokazalo se je, da so bile poplave ob Yseri začeloma za obrambo zaveznikov zelo dragocene, sedaj pa močno ovirajo razsežno napadalno akcijo, ki jo omogočujejo številna angleška ojačenja. Nemcem je sedaj poplavljenno ozemlje ravno tako v prilog, kakor je bilo ugodno za Belgijce koncem oktobra. Angleške izgube na častnikih, podčastnikih in sanitetnem osebju so mnogo večje, odkar Angleži prodirajo kakor prej. Pokazalo se bo, ali so bili častniki, ki so jih nanovo poslali iz Anglije, dovolj izvežebani, da popolnoma izpolnijo vrzeli. Vsekakor pa ni pričakovati, da sedaj nove faze bojev, ker Nemci trdovratno branijo vsako ped zemlje. Naša ofenziva Nemcev ni spravila v kritičen položaj.

»Lokalanzeiger« poroča iz Zeneve, da so nemški letalci zopet bombardirali Armentières ter močno poškodovali železniško postajo in njeno okolico. Par ur pozneje je začela Armentières obstreljevati tudi nemška artilerija ter je poškodovala več hiš. Tudi nad Hazebrouck je priplulo neko nemško letalo v smeri iz Strazena. Tri bombe, ki jih je vrgel na mesto letalec, niso napravile nobene škode.

Joffrejev vojni načrt.

Profesor Bovet, ki se je pred kratkim vrnil s Francoskega, piše o svojih opazovanjih: General Joffre si je izvolil svoj stan ne daleč od topega kota, ki ga tvorijo nemške armade na Francoskem. Od tu lahko istočasno pazi na sever in na jug in vzhod ter izbira oporišča, koder hoče predreti nemške črte. Tudi pride lahko od tod vsak hip tja, kjer hoče zastaviti večje sile. Kje bo skušal prodreti nemške črte? Že predno se je govorilo o močnih koncentracijah čet pri Besanconu, mi je rekla v Parizu neka dobro informirana oseba. Pogledajte v Vozeze! In res je bil že dolgo pred invazijo v Belgijo določen Epinal kot glavno oporišče za operacije proti Nemčiji. Tudi ni samo slučaj, da je bila na čelo teh čet postavljena tako znana vojaška oseba, kakor je general Leguand. V krogih francoskega generalnega štaba so mnenja, da bodo zavezniki, če se operacije zaveznikov posrečijo, dospeli do Rena meseca junija ali julija tega leta. Predno je misliti na nadaljnje prodiranje v Nemčijo, bodo morale najbrže pasti trdnjave Strassburg, Metz in Mainz.

Francoske izgube. — 1.200.000 mož.

»Neues Wiener Tagblatt« poroča iz Curiha: Večji del francoskega časopisa se jezi nad armadnim vodstvom zaradi ravnokar objavljenih seznamov izgub, ker se je že zdaj izvedelo, da se v bolnišnicah oskrbuje nič manj nego 498.000 ranjenec. Lyonski »Republicain« piše: Nikomur ni jasno, kakšen namen sleduje naša vlada z dosedanjim praksom prikrivanja. Ali ni vedela, da mora priti dan, ko bo ljudstvo vprašalo: kako pride to, da so vsa javna poslopja na Francoskem postala bolnišnice? Danes se natančno ve, da v tem pol milijonu še niso všteti oni ranjenci, ki so v privatni oskrbi. 300 tisoč ujetnikov smo izgubili po tujih poročilih. Če vzamemo število mrtvih najmanj 300.000, tedaj ima Francoska danes že 1.200.000 izgub.

Rekrutacija na Francoskem.

Pariz, 10. januarja. (Kor. urad.) Kakor javlja »Temps«, namerava francoska vlada poklicati pod orožje

že one mladeniče, ki sicer pridejo na nabor šele leta 1917. Definitivno se o tej stvari še ni sklepalo.

Splošna vojaška dolžnost v Angliji.

Berlin, 11. januarja. »Deutsche Tageszeitung« javlja: Na Silvestrov dan se je vršil v Londonu pod predsedstvom kralja Jurja kronski svet, ki je razpravljalo o potrebi uvedbe splošne vojaške dolžnosti. — Lord Kitchener in lord Churchill sta podarjala potrebo te reforme, ministrski predsednik Asquith in finančni minister lord George sta bila proti. Posvetovanje se je končalo brez rezultata.

Iz francoskega parlamenta.

Pariz, 10. januarja. (Kor. urad.) Poročilo »Agence Havas«: Armadni odsek francoske zbornice je sklenil ustanoviti več pododsekov, ki bi naj razpravljali o vprašanjih glede osebja za rekrutacijo, glede orožja, municije, preskrbe z obliko in živili ter glede sanitetne službe. Armadni odsek je nadalje sklenil opozoriti vojnega ministra na položaj moštva teritorialne armade v notranji in armadni coni.

Topovi iz Tsingtau na Angleškem?

»Baseler Nachrichten« poročajo, da je Japonska cel plen topov v Tsingtau prodala Angleški.

Nemško zračno brodogradništvo nad Themso.

Berolin, 11. januarja. (Kor. ur.) Kakor poroča »Lokalanzeiger« iz Kopenhagna, se je pojavilo včeraj dopoldne veliko, najmanj iz 16 letal obstoječe nemško zračno brodogradništvo v bližini izliva reke Themse, najbrže z namenom napasti London. Vreme pa je bilo neugodno, nad obrežjem je ležala gosta megla. Brodogradništvo je na to letelo ob angleški obali, kjer je vrglo nekaj bomb, takoj na to pa se je oddaljilo v smeri proti Dunkerque, kjer je pričelo ljuto bombardirati one mestne dele, ki so jih zasedli Angleži. V celem so vrgli 40 do 50 bomb, ki so povzročile znatno škodo ter ranile ali ubile več oseb. Angleški zrakoplovi niso nadlegovali nemških letalcev, ki so se vrnili nepoškodovani v svoj pristan. Mesto so obkrožali pol ure.

London, 11. januarja. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« javlja: Dne 9. t. m. je letal neki zrakoplov, ki je prišel iz notranjosti Belgije preko Fournessa in Dunkerque, v spremstvu treh letal v precejšnji višini preko Calaisa v smeri proti Doweru. Pri Calaisu so namestili topove, ki pa niso povzročili nobene škode nemškimi zračnim ladjam.

TURŠKA VOJNA.

Turške izgube v Kavkazu.

Graški listi objavljajo petrogradske vesti o porazu turške armade v Kavkazu. Izgube turške armade so po teh vesteh izredno velike. Drugi, deveti in deseti armadni zbor so ali popolnoma razbiti ali pa vjeti. Deseti zbor je v neredu zbežal. Rusi pa so mu odrezali pot in vjeli cele polke. Vjeti turški oficirji dolžijo Enverpašo, da je mislil, da bo v par dneh že zasedel Tiflis in da ni prav nič računal z možnostjo eventualnega umikanja.

Izzetpaša vjet?

»Tagespost« poroča po francoskih virih, da so Rusi vjeli v Kavkazu tudi znanega turškega generala in bivšega ministra Izzetpašo. — Ta vest se zdi malo verjetna. Francoska poročila zamenjavajo najbrž Izzetpašo z generalom Išanpašo, poveljnikom 9. turškega zbora, ki je bil vjet.

Turški vojni plen.

Carigrad, 9. januarja. (Kor. ur.) »Ag. tel. Ottomane« poroča, da so odposlali iz Oltija 6 ruskih strojnih pušk, 500 zabojev municije in 450 vjetnikov. Dne 7. t. m. je dospel v Erzerum transport 215 ruskin vojakov in pet častnikov, ki so jih Turki vjeli.

Turška sirtijska armada.

Po londonskih vesteh je imenovan nemški general Falkenberg za poveljnika turške armade, ki naj koraka proti Egiptu. General Falkenberg je že prispel v Damask. Za poveljnika v Jeruzalemu je imenovan nemški častnik Kaufmann. Bagdadski Nemci so vstopili kot prostovoljci v turško armado, v kateri se nahaja baje 3000 nemških oficirjev.

Persija in Turčija.

Nekateri listi so priobčili vest, da je poslala Persija Turčiji ultima-

tum, ker so turške čete kršile nevtiralnost perzijskega ozemlja. V Berlinu in na Dunaju se ta vest demantira.

Turki so zaprli jezuitsko visoko šolo v Beirutu.

Dunaj, 11. januarja. Turške oblasti so zaprle katoliško visoko šolo v Beirutu, katero je bil ustanovil papež Leo XIII., izročivši jo vodstvu francoskih jezuitov. Turki so redovnike izgnali. Bejrutsko jezuitsko učiteljske je že tretja katoliška šola, ki je postala žrtev vojne. Kakor znano, sta bili katoliška univerza v Louvainu in katoliška visoka šola v Lille tudi uničeni.

Anglija in Dardanele.

Listi poročajo, da je Anglija priznala rusko gospodstvo nad Dardanelami.

Sir Edward Grey je podal baje tozadevno obvezno izjavo.

VOJNI KREDIT IN PRORAČUN V TURŠKI ZBORNICI.

Carigrad, 9. januarja. (Kor. ur.) Proračunski oddelek zbornice je razdelil proračun za novo leto, ki se prične 14. marca. Proračun obsega 26.836.438 funtov dohodkov in 35.580.609 funtov izdatkov, torej primanjkljaja 8.744.171 funtov. Vojni izdatki so izračunjeni na 6.044.108, mornariški na 1.592.445 funtov. Carina naj se zviša na 15% in obrtni davek raztegne tudi na tuje podanike.

Carigrad, 11. januarja. (Kor. ur.) Vlada je predložila zakonski načrt, v katerem zahteva za vojne izdatke 10 milijonov funtov izrednega kredita. Zakonska predloga je bila izročena odseku. Zbornica je nato pričela s proračunsko debato. Poročevalec je naglašal, da bo znašal splošni primanjkljaj v prihodnjem proračunu s primanjkljajem rednega proračuna in z že porabljenimi izdatki v znesku 3 milijonov, približno okrog 20 milijonov funtov.

Carigrad, 11. januarja. (Kor. ur.) Zbornica je sprejela proračun skoro brez debate. Med glasovanjem o cilvilni listi, je predsednik naznanil, da daruje prestolonaslednik za čas vojne mesečno 250 funtov ali 5500 kron v svrhe armade. — Zbornica je priredila prestolonasledniku, ki je bil navzoč, velike ovacije.

ROMUNIJA JE ODLOČENA?

»Grazer Tagblatt« poroča: Milanski »Unione« javlja: Romunija je pripravljena, udeležiti se vojne. Vlada razpošila cirkular, ki pozivlja na organizacijo oskrbe za mobilizirane vojaše in njihove svojce.

»Baseler Nachrichten« poročajo iz Londona: Vsi romunski podaniki, ki spadajo k aktivni armadi, so dobili povelje, da se vrnejo v domovino.

Romunija na razpotju.

Nemški listi priobčujejo oficijozno noto, ki poudarja, da prihajajo o stališču Romunije zadnje čase jako resne vesti. Pomnožena pozornost je potrebna. Vojni hujskači so baš sedaj bolj pridno na delu, kakor kdaj prej. Toda romunska vlada dosega še ni pokazala, da bi se namerala tem hujskarjem udati.

Vojaški ukrepi v Romuniji.

»Tagespost« poroča preko Budimpešte: »Romunski ministrski svet se je bavil v posebni seji z onimi vojaškimi zadevami, ki bi bile v slučaju eventualne mobilizacije aktualne. — V mnogih poslopih so urejene pomožne bolnišnice. Pričeli so se tečaj za bolniške strežnice. Ministrstvo je odredilo, da se morajo ti tečajji do 1. marca končati.

POGAJANJA MED VATIKANOM IN KVIRINALOM.

»Perseveranza« poroča: Med Vatikanom in italijansko vlado se vrše zapna pogajanja o razrešitvi problemov, ki bi nastali, če bi se Italija aktivno udeležila vojne. Med drugim gre za položaj pri Vatikanu akreditiranih poslanikov, za nedotakljivost papeške korespondence i. p. Papež bi tudi hotel biti zastopan na bodoči mirovni konferenci, kar bi se morlo seveda zgoditi le, če mu to dovolijo vse udeležene države.

Pogajanja, ki dobro uspevajo, vodita neki senator in neki takozvani katoliški - narodni struji pripadajoči kardinal. Zakonitega razmerja med italijansko državo in papeško stolico se pogajanja seveda ne tičejo.

Položaj v Italiji.

Graški listi poročajo iz Milan: Ministrska naredba razveljavljaj vse za potovanja v inozemstvo veljavne potne liste, ki so bili osebam

še ne 39 let starim izstavljeni pred 6. avgustom.

V Svici se nahajajoči Italijani se morajo javiti pri svojih konzulatih.

Italija se ne oborožuje.

Rim, 11. januarja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« javlja:

»Giornale d'Italia« in »Tribuna« priobčujeta tole noto: V zadnjih dneh so se širili v političnih in časniškarskih krogih najraznovrstnejše vesti, zlasti o dozdavnih vojaških odredbah. Neki jutranji list je priobčil tudi govorico, da bodo meseca januarja poklicani pod orožje 4 letniki mobilne milicije (domobranstva). Ta vest je neutemeljena.

Posebna mislija bivšega ministra Genadijeva.

Sofija, 11. januarja. (Kor. urad.) Bivši zunanji minister Genadijev se je podal v Rim v posebni misliji informativnega značaja.

O vlogi Esadpaše

V sedanjih albanskih homatiyah razpravljajo zelo pridno turški listi. »Osmanischer Lloyd« poroča, da so se hotela mohamedanska albanska plemena pridružiti sveti vojni proti Srbiji. Na tozadevni sestanek pa ni bilo Esadpaše. Zato so sklenili zastopniki plemen ga pozvati, da jim pridruži. Esadpaša je povabilo odklonil, nakar so albanski notabli sklenili, da bodo postopali proti Srbiji na lastno pest. Esadpaša se je zbal za svojo pozicijo ter je stopil s Srbi v dogovor, da si zagotovi njihovo pomoč. Tako so izbruhnile homatiye, ki se vedno bolj širijo.

Opustošenje Esadinih posestev.

Dunaj, 11. januarja. Iz Skadra javljajo: Vstasi so opustošili pri Kroji posestva Esadpaše in njegovih sorodnikov.

Protest bolgarsko - albanskega komiteja.

Sofija, 11. januarja. Tukajšnji albanski komite je poslal velesilam protest proti okupaciji Valone po italijanskih četah.

Konec italijansko - turškega konflikta.

Rim, 11. januarja. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« javlja: Turška vlada je naročila valiju v Yemenu, naj da Italiji radi incidenta v Hodeidi popolno zadoščenje in naj izkaže vse časti italijanski zastavi. Posebna komisija je že pričela s preiskavo dogodkov. K tej komisiji se je pritegnil tudi italijanski konzul.

ODGOVOR ANGLIJE NA AMERIŠKI PROTEST.

Washington, 11. januarja. (Kor. urad.) Besedilo angleške vlade na noto Zedinjenih držav je bilo včeraj razglašeno. V splošnem zagotavlja angleška vlada, da je razmotrivala vse v notí omenjene točke skrbno in z enakim prijateljskim duhom, ki se kaže tudi v ameriški noti. Nato razvija angleška nota naziranje, da obstoja glede otežkočanja ameriške trgovine s strani Anglije veliko nespozumljenj. Angleška nota navaja kot dokaz izvoz iz New Yorka v Skandinavijo, Italijo in Holandsko meseca novembra 1913 in 1914. Vse te številke, izjemši Holandsko, kažejo velikansko pomnožitev izvoza. Izvoz na Dansko je znašal novembra 1913 samo 558.000 dolarjev, meseca novembra 1914 pa 7.101.000 dolarjev. Angleška nota opozarja, da je najbrže vzrok neugodnega vpliva vojne na industrijo z bombaževino znižana kupna moč Anglije, Francoske in Nemčije. Nato razmotriva številke izvoza bakra v nevtralne države, ki so vse poskočile, iz česar se sklepa, da večji del bakra ni bil določen za ono nevtralno državo, marveč za eno izmed vojskujočih se držav, ki ni mogla direktno importirati.

Angleška nota pravi nadalje, da je pripravljena, priznati, da se živila ne zaplenijo, če niso določena za sovražnika, definitivno pa tega ne more obljubiti. Angleška vlada opozarja na naraščajočo nevarnost, da bi se nevtralne države, sosede sovražnih dežel, pretvorile v skladišča velikega štila za te dežele. Anglija skuša torej v interesu lastne narodne varnosti zadržati vse za sovražnika določeno blago, ne da bi otežkočala dovoza za nevtralne države določene blaga. Odgovor opozarja na malo število ladij, ki so prišle pred pomorsko vojno sodišče in da sodbe tega sodišča niso neugodne za nevtralne države. Od 4. avgusta do 3. januarja je odplulo iz Zedinjenih držav 773 ladij v Skandinavijo, na Holandsko in

v Italijo. Od teh je prišlo 45 pred pomorsko vojno sodišče. Odgovor naglašja nemogućnost, preiskati sumljive ladje na odprtem morju. Tovor je mogoče natančno preiskati samo v pristanišču. Nota tudi opozarja, da bombaža ni na konterbadni listi, da pa je dobila Anglija posebno svarilo, da je baker skrit pod bombažem, tako da je treba zavoj izkrati in pretehtati. Tudi je za Anglijo težko, dovoliti izvoz kavčuka iz kolonij v Zedinjene države, ker vojskujoče se države nujno potrebujejo kavčuk in ker je upravičeno domnevanje, da je Amerika od početka vojne prodala mnogo kavčuka.

Nota, ki jo je podpisal državni tajnik Grey, se konča z zagotovilom, da želi angleška vlada, da bi konzum ameriškega blaga v nevtralnih državah ne trpel.

O izmenjavi za vojaško službo nesposobnih vjetnikov.

Bern, 11. januarja. (Kor. urad.) Zvezni svet je dal švicarskima zastopnikoma v Parizu in Berlinu nalog, naj dasta vladam na razpolago sanitetne vlake švicarske armade in jima ponudita službo švicarskega »Rdečega križa« za služaj, ako pride do definitivnega sporazuma med Nemčijo in Francijo glede izmenjave za vojaško službo nesposobnih vjetnikov in glede njih prevoza v domovino.

INTERESANTEN ARGENTINSKO-NEMŠKI INCIDENT.

Diplomatično in konzularno osobje nevtralnih držav uživa seveda tudi v vojni popolno zaščito eksteritorialnosti. Soditi bi bilo, da so take osebe povsod in vsak čas na varnem. Da temu ni tako, to dokazuje slučaj argentinskega vicekonzula Himmerja v belgijskem Dinantu. Himmer se je nahajal v kraju, kjer so belgijski četaši »franktirerji« napadli nemške čete. Kazen za take napade mora biti brezobzirna in vojaški poveljniki nimajo časa premišljevati in preiskavati, kdo je kriv, kdo ne, temveč sumarično morajo statuirati svarilni eksempl. In tako so začele nemške čete v Dinantu med franktirerji tudi vicekonzula nevtralne države ter ga brez pardona ustrelile. Med Argentinitjo in Nemčijo je grozil izbruhniti radi tega konflikt. Nemška vlada pa je dala argentinski ves materialno vestno izvedene preiskave na razpolago in Argentinitja se je morala prepričati, da ne zadene nemških oblasti nikakoli subjektivna krivda na smrti vicekonzula Himmerja. Argentinska vlada je podala pred par dnevi v Berlinu izjavo, s katero je pač cela afera med obema državama definitivno poravnana. Izjava pravi:

»(Argentinsko) zunanje ministrstvo je mnenja, da dosedaj nabrani podatki o aferi vicekonzula v Dinantu nikakor ne upravičujejo diplomatskega nastopa, ker so netočni, indirektni in si v marsičem nasprotujejo. Na razpolago so rezultati preiskave, ki so jo uvedle na prošnjo argentinske vlade nemške oblasti, na drugi strani pa izjave, ki jih je dobilo argentinsko poslanstvo v Belgiji po posredovanju vojnege atašeeja polkovnika Bravo. Iz dosedanjega materiala izhaja: a) z ozirom na ustreljenje: Vicekonzul Himmer se je z več kakor sto možmi nahajal v svoji tovarni, ko se je vršil boj in vhod Nemcev v mesto. Od tam so bili vsi odvedeni in vsi ustreljeni. Nemška preiskava je dognala, da se je iz omenjene tovarne streljalo na nemške čete, zato se je na vseh izvršila kolektivna kazen, kakor se je bilo že vnaprej napovedalo. Nemška preiskava ni dognala, ali se je gospod Himmer skliceval na svojo lastnost kot argentinski podkonzul. Vdova gosp. Himmerja izjavlja sicer pred poslanstvom, da se iz tovarne ni streljalo. Dinantski župan trdi, da je prebivalstvo že par dni popreje sklenilo, odložiti orožje, kar se je faktično tudi zgodilo. Priče soglašajo, da se je proti vsem osebam, ki so bile v tovarni brez izjeme enako postopalo. Drugi del oficijelne izjave se tiče argentinske zastave, argentinskega grba in konzularnega arhiva. Tudi v tem ozirom argentinsko oficijelno poročilo ne more trditi, da bi se bile nemške čete vedoma pregrešile proti pravom nevtralne države.

Nemški listi obžalujejo, da je moral poginuti reprezentant nevtralne države nasilnim potom, poudarjajo pa, da se je to zgodilo v času in razmerah, ko so morale nemške vojaške oblasti s kruto in brezobzirno roko zatreti odpor belgijskega prebivalstva, ki si je lastilo napram nemškim četam one pravice, katere pripadajo le redni vojski. Le s krutim ravnanjem se je posrežilo zatreti franktirerstvo — ne le v korist nemški armadi, temveč celemu belgijskemu narodu samemu.

Vojni vjetniki pri nas in pri naših sovražnikih.

»Grazer Tagblatt« poroča: V časopisih nevtralnega inozemstva se nahajajo skoro soglasni seznanji števil vjetnikov, ki temelje baje na podatkih obeh strank. Po teh podatkih naj bi trojni sporazum stražil 604.200, centralni državi pa 575.000 vjetnikov. Te številke so potvorbene; za centralni državi so prenikljive, za trojni sporazum pa mnogo previsoke. V okroglem številu je sledeče pravilno:

V nemških vjetniških taboriščih ali pa na transportu je bilo 31. decembra okroglo 352.000 Rusov, 224 tisoč Francozov, 37.000 Belgijcev in 21.000 Angležev. V Avstriji čez 150 tisoč Rusov in čez 70.000 Srbov in Črnogorcev, to je skupaj okroglo 550.000 mož, torej skoro trikrat toliko kolikor si more trozveza z dobro vestjo pripisati vjetnikov.

KOZAŠKE ČETE V RUSKI ARMADI.

Kakor poroča »Pol. Korr.«, se na vzhodnem bojišču mnogo govori o vporabi in delovanju kozaških čet. Nikjer pa ni dobiti natančnejših pojasnil o številu in kakovosti teh jezdeških mas. Kozaških armad ni nič manj nego enajst. Od teh je le 72 stotnij in 6 nadomestnih stotnij pehotnih, vse druge so na konjih. Najmočnejša je armada donskih kozakov, kajti ta šteje 54 polkov prvega do tretjega poziva in 36 samostojnih jezdeških stotnij prvega in drugega poziva, skupaj 360 stotnij. Razen tega ima armada ta še 23 baterij. Na drugem mestu je armada kubanskih kozakov, ki ima tudi tri pozive ter tvori 33 polkov z 202 stotnijami. Razentega ima še 5 baterij in 5 nadomestnih vojev. Armada orenburških kozakov šteje v treh pozivih 20 polkov in 3 samostojne stotnije, skupaj 107 stotnij, razen tega še 7 baterij. Slabejše so ostale kozaške armade. Armada tereških kozakov ima le 12 polkov s 66 stotnijami in 2 baterijami, armada transbaikalskih kozakov ima 9 polkov s 542 stotnije in 4 baterije, armada sibirskih kozakov 9 polkov s 605 stotnije, armada uralskih kozakov 9 polkov z 49 stotnijami, armada astrahanskih kozakov in armada semirječenskih kozakov po 3 polke s skupaj 1225 stotnije, armada amurskih kozakov 925 stotnije in armada usurskih kozakov 625 stotnije. Tudi manjše kozaške armade sestavljajo svoje polke in stotnije iz treh pozivov. Iz jezdeških polkov drugega poziva so sestavljene 3 donske, 1 orenburška, 1 uralska, 2 kubanski, 1 tereška, 1 sibirski in 1 transbaikalski divizija, vsaka po štiri polke. Sibirski ima še dva polka tretjega poziva. Kuhanskoplastunski bataljoni, ki štejejo 72 stotnij, so pehotne čete in so v vsakem pozivu formirali eno brigado. Skoro gotovo je, da je večina teh kozaških mas še danes na evropskem bojišču. Samo armadi kubanskih kozakov in tereških kozakov, ki so bili začetoma vojne v Galiciji, sta bili baje odpoklicani v njihovo domovino, v kavkaški vojaški okraj, da jih tam vporabljajo za operacije proti Turkom. Glede porazdelitve kozaških armad v različne vojaške okraje, je treba še pristaviti, da v okraje Petrograd, Vilna, Varšava, Kijev, Odesa in Moskva ni porazdeljenih nič kozakov. Največ kozakov je v donskem vojaškem okraju, kajti ves okoliš je zaseden skoro izključno od kozakov. Ta okraj je sedež armade donskih kozakov, ki ima samo tu 17 polkov. Tudi v kazahskem voj. okraju je mnogo kozakov: armada orenburških kozakov, armada uralskih kozakov in armada astrahanskih kozakov. V turkeestanskem vojaškem okraju končno se nahaja samo mala armada semirječenskih kozakov.

ANGLEŠKE IN BELGIJSKE ČETE.

O vojaški moči naših zahodnih nasprotnikov je objavila »Neue Zürcher Zeitung« več člankov. O ostankih belgijske armade piše: Belgijska armada je trpela na tako grozen način, da jo smemo smatrati takorekore za uničeno. Po zavzetju Lütticha in Namurja so se različni armadni kori v splošnem umikanju pri Charleroi tudi umaknili in so sodelovali v bitki ob Marni. Še danes se srečujejo posamezni belgijski vojaški, ki so se udeležili omenjene akcije. Deloma so našli kak posel, deloma so prišli v Havre, kjer skuša belgijska armada nanovo sestaviti več polkov. Tudi se nahajajo tam depoji za ostanke belgijske armade, kolikor so jih rešili iz Antwerpna. Ti se zdaj bojujejo na skrajnem levem krilu zaveznikov, na majhnem delu belgijske države ob morju, ki ga še niso zasedli Nemci. V prvih bitkah v tej pokrajini so mnogo trpeli, posebn ker so se morali spričo poplav mnogokrat bojovati v vodi. Imeli smo priliko videti kakih trideset teh vojakov v bolnišnici Rdečega križa. Grozno so bili spačeni vsled revmatizma. Telo in ekstremitete so bile skrcene v neznanskih bolečinah. Brezuspješni so bili vsi poskusi, olajšati jim s pomočjo elektrike ali z masažo. Vidi se, da bodo vse življenje ostali pohabljeni, usmiljenja vredne žrtve, ki bi jih pač ne bili smeli po težkem umikanju postaviti še v najprednejše vrste.

Zelo težko je konstatirati sedanje efektivno stanje belgijske armade, ker je skrbno prikrivajo, da navidezno vzbujajo mnenje, da je še znatno. V resnici pa znaša komaj 30.000 mož navzlic vsem naporom belgijske vlade. Belgijci, ki niso inkorporirani, ne kažejo prevelikega veselja do vojaške službe.

»Armada lorda Kitchenerja.« Kar se tiče Angležev, njihova bela armada na Francoskem ni presegla 200.000 mož in je skoro manjša. Neka dobro informirana oseba me je zagotovila, da nikdar ni stalo na fronti več nego 60.000 Angležev, ki so jih vedno nadomeščali z novimi četami, tako, da je bil kontingent vedno v popolni posesti svoje moči. Borili so se takorek. v treh »šitah«. Imenovanim 200.000 mož je še pristeti 30.000 Indijcev, Gurkhov in Sikhov, od katerih so poslednji zelo trpeli vsled obneha. Dan za dnem se izkrcavajo na Francoskem nove angleške čete. Oddelki armade, ki jih sestavljajo in ki jo navadno nazivljejo »armado lorda Kitchenerja«, so že začeli dohajati. Vsekakor gre za zdaj samo za izpopolnitev nastalih vrzeli, kajti angleške izgube so bile nenavadno velike. Po izjavah Asquitovih so znašale že pred tedni skupno 70.000 mož, torej 30 odstotkov efektivnega stanja, gotovo dokaz, da so se Angleži v najvišji meri udeležili bojev.

Prvi večji kontingent armade lorda Kitchenerja, kakih 200.000 mož, ne pričakujejo pred marcem, tako vsaj splošno govore. Za enkrat se Angleži na Francoskem vdomačujejo. V izkrcavalnem pristanišču Havre so zgradili za nje barake, blizu La Héve, kjer se jih lahko vidi, kako se vadijo. Posebno pa v Rouenu in Orleansu so zgradili obsežna angleška taborišča; tu sta dva velika depoja angleške armade na Francoskem. Mnogo angleških oficirskih rodbin se je naselilo v obeh imenovanih mestih, in sicer so baje splošno vzele stanovanja za tri leta v najem, kar bi moglo biti znamenje za dobo vojne, kakor jo cenijo vojaški krogi.

BOJIŠČE OB REKI AISNE.

(Predavanje nekega francoskega generalnoštabnega častnika pred vojnimi poročevalci.)

Danski list »Berlingske Tiden« objavlja predavanje, ki ga je imel neki prideljeni francoski generalnoštabni častnik na bojišču ob reki Aisne pred vojnimi poročevalci.

»Moji gospodje,« je pričel generalnoštabni častnik svoja izvajanja ter pokazal proti severovzhodu. »Tam vidite dolgo vrsto visokih topolov. To je cesta iz Reimsa v Laon. Od kraja, na katerem se nahajamo, do topolovega drevoreda meri zračna črta sedem kilometrov. Če si predstavljate to črto v severovzhodni smeri, podaljšano še za štiri kilometre, tedaj reže ta majhno, izolirano ležečo višino, ki se imenuje Brimont in na katerem stoji francoska utrdba, ki je zdaj v sovražnikovi posesti. Oddaljenost Brimonta od Reimsa, ki se zdaj še vidi, znaša devet kilometrov. Vendar je pa sovražnik tu bližje nego pri Reimsu. Topolov drevored tam zadaj, cesta Reims-Laon, tvori mejo med našimi črtami in sovražnikovimi v okolici severovzhodno od Reimsa. Nemški strelski jarki segajo do severnega dela poti, naši do njenega južnega dela. V naši oposti so Vesle in železni-

ške proge zahodno in južno od tega mesta. Sovražnik obvladuje večji del kanala, ki veže Aisne z Vesle, nadalje ima v svoji posesti železnico severno od Vesle nekako do Brimonta. Predstavljajmo si torej pokrajino med cestami iz Reimsa do Vervinsa in Soissona kot krog, čegar središče je katedralni trg v Reimsu, in čegar radij sega nekako do Aisne, tedaj loči cesta Reims-Laon dva segmenta drug od drugega; zahodni od teh dveh segmentov je v naši posesti. Od severozahodnega je vse, kar leži severno od Brimonta, v sovražnikovi posesti. Z višine, na kateri zdaj stojimo, imamo natančen pregled čez bojišče. Cesta v Laon loči torej obe sovražni bojni črti. Na obeh straneh je teren prepleten od strelskih jarkov in se nahaja na njem vse polno zaprek z bodičastimi žicami, volčjih jam in min. Oba sovražnika »azpolagata z velikim številom poljskih topov in težke artiljerije. Gospodje, zdaj smo na fronti!«

Toda vsi vojni poročevalci so bili še tako trdnega starega naziranja in mnenja o vojni, da se je večina v naši družbi neverno smejala. Pokrajina pred nami je bila vendar popolnoma brez vsakega življenja. Celó z daljnogledom nismo mogli videti nobenega živega bitja, nobenega topa, sploh nič, kar bi pričalo o navzočnosti vojskujoče se armade. Toda ne da bi ga to motilo, je generalnoštabni častnik nadaljeval svoja izvajanja.

»Povedal sem vam že, da ste na tem mestu sedem kilometrov oddaljeni od najsrednejših črt strelskih jarkov. Prav nobene ovire ni, da bi ne šli bližje. Če imate veselje, napravimo sprehod par kilometrov čez polja, ki leže pred nami, v smeri proti cesti iz Laona. Vendar vas pa že zdaj na to opozorim, da boste tam še manj videli nego tukaj. Tu stojite namreč na grebenu hriba; polja se znižujejo proti Vesli, in na drugi strani reke je teren tudi močno kupiran. Dočim imate tu dober razgled čez bojišče do najsrednejših strelskih jarkov ob topolovem drevoredu tam zadaj na horizont, ne boste, če gremo dva do tri kilometre dalje naprej, sploh nič drugega videli, nego najbližnjo njivo. Podnevi sploh ne smem pripustiti, da bi šli bližje nego na pet kilometrov, in tudi to le tedaj, če ste s tem zadovoljni, da greste zadnji del poti po vseh štirih, in sicer vsakokrat, če gremo čez kak vzvišeni kraj terena. Čeprav so nam vaše osebe zelo dragocene, vendar ne stavimo te zahteve samo iz oziroma na vas. Prav lahko se namreč v bližini nahajajo čete, artiljerijske pozicije ali utrdbe, na katere pač ne želimo opozoriti sovražnika. In bodite uverjeni, gospodje, da bi artiljerijski ogenj sovražnikov v par sekundah pokril s krogliami mesto med cestama iz Laona in Soissona, če bi Nemci kar naenkrat zagledali osem gospodov, ki se sprehajajo, in čeprav so nevtralni časniki. Če pa, gospodje, želite približati se najsrednejšim strelskim jarkom na še manjšo oddaljenost nego štiri do pet kolometrov, tedaj moram dobiti za to še dovoljenja poveljujočega generala, in razentega bi mogli ta načrt le ponoči izvesti. Mi pošiljamo namreč še le, ko napoči noč, naše okrepitve in nadomestila v strelske jarke. Toda ne da bi hotel pretiravati, marveč hočem le konstatirati suho dejstvo, ter vas zagotoviti, da boste, čim bližje pridete najsrednejšim vrstam, tem manj videli, in tem manjšo bo vaše obzorje. Ponoči so vse mačke sive; ne vem kakšno barvo bi imele pod zemljo.«

»Med govorom generalnoštabnega častnika,« tako končuje dopisnik opis svojih vtiskov, »je donelo grmenje topov vedno bolj pogostoma in močnejše proti nam. Zakaj ne odgovorjajo vse te ognjene kače, ki se skrivajo tu pred nami v polju, s svojimi orjaškimi glasovi sovražniku? Toda topovi, ki jih slišimo iz daljave grmeti, so bili ravno francoski topovi; bilo je popolnoma nemogoče, z našega mesta videti eksplozije krogel; te so padale v veliki oddaljenosti na drugi strani topolovega drevoreda, enajst kilometrov od nas, blizu Brimonta. Tu torej stojimo ter gledamo čez bojišče, in vendar menimo, da se nahajamo osamel in popolnoma zapuščen v puščavi.«

Dnevne vesti.

— Avdiencia. Cesar je sprejel včeraj ministrskega predsednika grofa Stürgkha v daljši avdienci.

— Generala Potiorek in Frank zahtevata vojnosočno preiskavo. »Grazer Tagblatt« poroča z Dunaja: Kakor znano, je bil umirovljeni general Frank pred par dnevi pri cesarju v avdienci. V dvornih krogih se zatrjuje, da je general Frank vladarja prošil, da naj se ga postavi pred vojno sodišče. Enako prošnjo je izročil cesarju tudi adm. Potiorek.

— Cesar za ranjence. Njegovo veličanstvo cesar Fran Josip je podelil ranjencem, ki se nahajajo v skrbi v dunajskih bolnicah, znatno množico smotk in cigaret.

— **Odlikovanja.** Red železne kroge 3. razreda za vojno dekoracijo: major Edvard Moro, brzojav. polk. Ljubljancan, viteški križ Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca polkovnik zdravnik dr. Rudolf Srb, 17. pešpolk. Vojaški zaslužni križec na belorodecem traku: stotnik Adolf Turčič 97. pešpolk in Bogumil Burnik, polj. top. polk št. 33. Signum laudis na belorodecem traku: nadporočnik Leo Smole, polj. havb. polk št. 13. Zlato hrabrostno kolajno: korp. Gramanič, polj. havb. polk št. 6. Srebrna hrabrostna svetinja 1. razreda: deseterik Fran Vošič, inf. Gregor Brailič, rez. poročnik Rudolf Verdanc, naredn. Rudolf Lavrinc, naredn. Viljem Simončič, četovodja Edvard Oblak, korp. Albin Kovac in Anton Pavlič, deseterik Iv. Zupanc vsi 17. pešpolka, korporal Emil Naglič 27. pešpolka, četovodja Fran Pučko, Anton Solar, stab. narednik Ivan Janžek, četovodja Anton Rožman, korp. Martin Štor vsi 87. pešpolka, rez. praporščak Anton Bosnič, korp. Ivan Valič, 97. pešpolka, podlovec Tomaž Hribar in Ivan Mikuš, patrolni vodja Mihael Dobrin, vsi lov. bat. št. 7. pionir Henrik Korošec, sap. bat. št. 3. Hrabrostna kolajna 2. razreda: patrolni vodja Andrej Sivec, lovci Matevž Bricej, Fran Rutar, trob. Rudolf Mesarec, vsi lov. bat. št. 20. Kastniški sluga Florjan Gale 7. pešpolka, narednik Ivan Tonk, četovodja Alojzij Kikel, Matevž Medvedšek, rez. četovodja Fran Benčina, korp. Josip Bergant, Ivan Groblišek, Iv. Kuhar, Blaž Pogačnik, deseterik Iv. Gril, inf. Anton Drobnič, Ivan Fele, A. Klemenčič, Andrej Oblak in Ivan Zebre, vsi 17. pešpolka, inf. Fran Benčič, Anton Gergolet, Peter Grilič, 27. pešpolka, deseterik Pankracij Gorjup, inf. Anton Dobaj, Alojzij Raneke 47. pešpolka, rez. kadet Josip Bitenc, narednik Fran Krajšek, četovodja Matija Gajšek, Rihard Kukokovič, Marka Mihelin, Ivan Šanšekovič, Josip Znidarič, korp. Ivan Vrečko, inf. Josip Borovšek, Anton Kokol, Fran Kosi, Alojzij Mihlj, Viljem Petek, Karel Rakovac, Jernej Vrečko, Fran Zemljčič, Matija Zorič, vsi 87. pešpolka, žendarm. stražm. Alojzij Kočar in Josip Hlubeč, uvrščena v 87. pešpolk, četovodja Rudolf Rejc, korp. Anton Kastelic, Fr. Podobnik, deseterik Gregor Bratovčič, Josip Tušner, inf. Adolf Peršič in Vincenc Stoper, vsi 97. pešpolka, rez. četovodja Julij Novak, rez. podlovec Alojzij Dolenc, rez. patr. vodja Fran Bonca, lovci Peter Adam, Josip Deak, Martin Dernovšek, Anton Fon, Anton Jasnik, Ivan Mišič, Ivan Pikon, Ferdinand Šober, rez. lovec Anton Zorko, stol. trob. Ivan Javornik, podlovec Jakob Trupe, rač. pom. del. Roman Pušnik, vsi lov. bat. št. 8. stražmojster Josip Ivanc, četovodja Fran Poš, korp. Fran Petek, dragonci Anton Janžovec, Fran Ocvirk in Anton Majerič, vsi drag. polka št. 5. četovodja Valentin Serajnik, top. predmojster Stefan Permošič, top. voz. Ivan Knaflič, vsi polj. top. polka št. 9. Vojaški zaslužni križec za vojno dekoracijo: poročnik izv. službe Alojzij Poltnik, 7. pešpolk. Signum laudis na belorodecem traku: nadporočnik Friderik Lešnik, 47. pešpolk in Viljem Pečnik, polj. top. polk št. 9. nadporočnik Viktor Beran, pion. bat. št. 9.

— **Z vojaškim zaslužnim križcem** z vojno dekoracijo je odlikovan major 90. pešpolka Teodor Raketič, sin pokojnega ravnatelja Raketelja v Ljubljani.

— **Imenovanje v vojaški službi.** Naš rojak asistentni zdravnik v rezervi pri 87. pešpolku, pridružen 12. ulanskemu polku dr. Ivan Rašp je imenovan za višjega zdravnika.

— **Na bojišču je bil ranjen,** kakor piše njegov prijatelj, Edvard Dekleva, bančni uradnik in praporščak 97. pešpolka. Ranjen je bil 24. decembra in ga od tedaj tudi pogrešajo. Njegovi tovariši so mnenja, da so ga najbrže Rusi vjeli. Dekleva je iz znane postojanske rodbine. Svoj čas je bil v Ljubljani, zdaj pa je v Trstu nastavljen, kjer je zelo priljubljen v vseh narodnih krogih.

— **Na južnem bojišču** je dne 5. decembra 1914. padel nadporočnik 6. domobranskega polka Bogumil Kačič, sin pokojnega notarija Kačiča v Šostanju. Pokojnik je padel kot junak in je bil odlikovan s signum laudis na traku vojaškega zaslužnega križca. Časten mu spomin!

— **Vežbanje naših novih čet.** Dunajsko vojaško poveljstvo podaja interesantna pojasnila glede izvežbanja naših novih čet. Vežbalna doba vseh namodestnih zborov, ki traja sicer najmanj osem tednov, je sedaj znatno skrajšana. To se laže izve-

vedlo, ker so prevzeli vežbanje veččinoma častniki in podčastniki, ki so bili ranjeni na bojišču in razpolagajo z dobrimi vojnimi izkušnjami. Posebna važnost se polaga sedaj na dobro izvežbanje v streljanju, zlasti v prostem terenu, in pa na tehnično izobrazbo vojakov. Tudi sedanja vojna je pokazala, da je infanterija »kraljica orožja«. Posebno pozornost se posveča pravilni uporabi municije, je ter okretnosti v bojnem nastopu, formalno ekserciranje pa je reducirano na najpotrebnejše. Smoteno se trenira moštvo tudi v marširanju, vežba v postavljanju poljskih stanovišč, v kuhanju i. p. Moštvo se podučuje v kopanju jarkov, prirejanju raznih kritij proti sovražnemu ognju. S posebnim zadoščanjem opažajo vojaške oblasti pristrčno vzajemnost, ki vlada povsodi med vojaštvom in civilnim prebivalstvom.

— **Vprašanja o pogrešanih vojakih.** Pogreša se od 5. septembra Fr. Hladnik, domobr. polk št. 27., 10. stotnija, vojna pošta 48, rojen v Logatcu. Kdor kaj ve o njem, se prosi naj sporoči njegovi soprogi Josipini Hladnik, Dol. Logatec. — Ze od 2. oktobra ni nobenega glasu o Andreju Murmu, črnovojniški polk št. 27., 1. stotnija. Kdor kaj ve o njem, naj to sporoči njegovemu svaku Franu Rojcu, Dvor, Dolenjsko.

— **Oprostitev od črnovojniške službe.** Po uradnem sporočilu štajerske namestništve se ozira graško vojaško poveljstvo le na one prošnje za oprostitev od črnovojniške službe, ki so podane od že vpoklicanih črnovojnikov, torej do vstevši letnik 1887. Prošnje ostalih črnovojnikov vojaško poveljstvo še ne smatra za aktualne.

— **Izprememba zakona o vojnih dajatvah.** Današnji državni zakonik in uradna »Wiener Zeitung« priobčujeta cesarsko naredbo, ki vsebuje dopolnilne določbe k zakonu o vojnih služnostih ali dajatvah v tej smeri, da se lahko sedaj od posestnikov vozil in živali zahteva, da le-te definitivno prepuste, a ne samo, kakor je bilo prvotno, da jih izročijo v uporabo. Ta dopolnilna naredba ima namen, da se lastniki vozil in živali čim najpreje popolnoma odškodujejo in ne šele po izvršeni demobilizaciji in da se jim nudi prilika, da se takoj preskrbe mesto transportnih sredstev, ki so jih prepustili vojaški upravi, druga.

— **O nalezljivih boleznih in o obrambi proti njim.** Sanitetni oddelek ministrstva notranjih del razglasi: V avstrijski državni polovici se je prigodilo 1. 1914. od izbruha vojne 279 slučajev pegastega tifusa in sicer 1 slučaj v Thalershofu pri Karlsdorfu, 1 slučaj v Wagni pri Lipnici, 4 slučaj v St. Mihaelu pri Ljubnu, 11 slučajev v Volšperku na Koroškem in 11 slučajev v Trstu. Nadalje se je prigodilo v času od 1. do 9. januarja 154 slučajev pegastega tifusa v Thalershofu pri Karlsdorfu, 4 slučaj v Gradcu, 47 slučajev v Knittelfeldu, 1 slučaj v Wagni pri Lipnici, 6 slučajev v St. Mihaelu pri Ljubnu, 17 slučajev v Volšperku in 9 slučajev v Trstu. Na tej bolezni so obolele samo osebe, ki so dosepele z bojišča, razen 1 strežnice, ki je v Gradcu obolela na pegastem tifusu. (Na tej bolezni so torej oboleli vojaške osebe, vojni vjetniki in tuji, ki bivajo v koncentracijskih bojiščih.) Ker prenašajo po najnovejših izkušnjah pegasti legar skoro izključno uši, je ministrstvo notranjih del dalo v naredbi, izšli začetkom decembra 1914., natančna navodila o potrebnih obrambnih sredstvih, zlasti pa o uničevanju nručesa v bolnicah pri sprejemu ranjencev in bolnikov, prihajajočih z bojišča. Takisto se je tudi zaukazalo deželni vladam, naj posvetijo največjo pozornost odnošajem v koncentracijskih taboriščih, barakah, prenočiščih in nočnih zavetiščih, da se povsodi skrb za svažnost in čistost in da se dosledno pokončuje mrčes.

— **Darovali so za ranjence** v št. jakovski šoli: Gdč. Mici Roth 9 K, gospa Kucky Palm pl. Detela 15 K, ga. Kucky Palm pl. Detela nabrala 22 K, za električni faradični aparat in maso za narkozo v št. Jakovski dekliški šoli. Dalje: ga. Elza Gallé 100 kron, g. Gustav Kastner, poročnik 100 K, Bruno, Gert, Leni in Kristl Gallé 20 K, razen tega dopisnice, cigarete, kakes, ga. Evgenia Raspi 25 K, ga. Jakobina Kastner 3 steklenice likerja in cigarete, g. Albert Samassa 20 K in 1 steklenico slivovke za ranjence v št. Jakovski dekliški šoli. Vsem darovateljem najlepša zahvala v imenu ranjencev šef-zdravnik dr. Benj. Ivavc.

— **Dar »Rdečemu križu«.** Deželna prisilna delavnica je naklonila »Rdečemu križu« 120 fino izdelanih palic, za kar se ji društvo najtopleje zahvaljuje.

— **Zahvala.** Gospe Ana Podkrajškova in Nilka Potočnikova ste mi izročile 101 K 40 v za-

zdravila in bolniške potrebščine. Iskrena hvala v imenu ranjencev vsem darovalcem, posebno pa zgore imenovanim gospam, katere že od začetka vojne izredno požrtvovalno in materinski skrbite za moj oddelek v belgijski vojašnici. Dr. Čedark.

— **Ne pogoščajte preko mere ranjenih vojakov.** Prebivalstvo se z bogatimi darili, ki jih naklanjajo tudi manj imoviti sloji, udeležuje preskrbovalne akcije za ranjene in bolne vojake, ki prihajajo z bojišča. Za to plemenito potezo dobrega srca je lahko zagotovljeno najtoplejša hvala vojaških krogov. Treba pa je z obžalovanjem konstatirati, da so opetovano povabili ranjene ali bolne vojake v pivnice in gostilne, kjer jih pogoste posamniki, čisto pa kar vsi navzoči gostje. Posledica tega je, da se povabljeni vojak vpijani. Splošno pa je znano, da obilno uživanje alkohola bistveno zmanjšuje sposobnost in tudi odporno silo, takisto pa tudi povzroča, da zapade tako pogoščeni vojak strogi disciplinarni kazni, zavira njegovo okrevanje in škodujejo s tem naravnosti armadi. Prosimo torej nujno vse prebivalstvo, naj v bodoče takšne pogostitve brez izjeme opušča.

— **Zakon o trgovskih sotrudi-**kih. Danes je izšla cesarska naredba, ki ustreza opetovano izraženim željam stanovskih organizacij stavbnih tehnikov, da se razširi veljavnost zakona o trgovskih sotrudičkih na višje nastavljenec neavtoriziranih tehnikov.

— **Mesto venca na grob umrle-**mu mag. pharm. Ernestu Koželju, lekarnarju na Jesenicah, je izročil gospod Josip Jakopič mestnemu magistratu za ranjence v ljubljanskih bolnišnicah 14 K, ki so jih darovali gg.: Jakopič 5 K, Gombac 3 K, Barle, Fürsager in Vesel pa po 2 K.

— **Umrli** je v Ljubljani na Starem trgu trgovec gospod Franc Oblak, v starosti 70 let. Bil je mož stare korenine, pošten in vesten trgovec. Prizadetim rodbinam naše sožalje!

— **Podružnica »Rdečega križa«** Jesenice. 5. izkaz. V času od 11. do 31. decembra so došli podružnici naslednji darovi: Uradniki Kranjske obrtne družbe 76 K, W. J. kot zadoščanje za žalitev 50 K, Iv. A. Hartmann, Ljubljana 20 K, stotnik Anton Luckmann in gospa mesto venca rajnik gospe Josipini Gnezda v Ljubljani 20 K, neimenovani 20 K, skupaj 186 K, k temu prejšnji izkaz 5799 K 80 v, skupaj 5985 K 80 v, od tega 5862 K 10 v v gotovini, 123 K 70 v v blagu.

— **Iz St. Petra na Krasu** nam pišejo: Takoj iz početka vojne pričela je delovati podružnica »Rdečega križa« pod neumornim trudom predsednika gospoda Ivana Cerneta, c. kr. poštnega oskrbnika. — Ze početkom mobilizacije pričelo se je uspešno nabiranje prispevkov v denarju, blagu in raznih živilih. Z zadoščanjem moramo priznati, da se je ljudstvo povsod radevolje odzvalo prošnjam nabirajočih članov podružnice, ter darovalo poleg denarja tudi razna živila, kakor sadije, sir, surovo maslo, rum, cigarete in enake potrebne stvari. Kot nabiralca, katere sta šla tudi v oddaljene vasi Košana, Bičje, Suhorje, Ostrožno brdo, proseč prispevkov za naše hrabre ranjene in bolne vojake naj bodeja omenjena g. Sever. Fran in g. poštni uradnik Mehora Karel. Enaka zahvala bodi tem potom izrečena izvanredni požrtvovalnosti damskega odbora, ter v prvi vrsti gospe Mariji Sever, g. Olgi Križaj, g. A. Paulič in g. Mera Frole. Omenjene gospe so poleg neumornega nabiranja enako požrtvovalne pri postrežbi naših ranjenih in bolnih vojakov v bolnišnici. Podružnica ima svojo bolnico v prostorih kolodvorske restavracije 1. razreda. Na razpolago ima 10 postelj ter popolno bolniško opremo in oskrbo. Denarnih prispevkov nabralo se je dosedaj 1200 K, od teh je nabral damski odbor 500 K. Poleg tega nabralo se je 460 K za nakup volne in blaga za gorko perilo. Perila in gorke obleke se je dosedaj odposlalo 400 komadov. Poleg tega se obdaruje v tukajšnji bolnici potrebne vojake z perilom. Napravilo so se tudi nabiralne pole za mesečne prispevke. Zahvalo za izredno požrtvovalnost za službo gotovo tudi g. Sever, kateri je celo iz gostilniškega godbenega automata daroval do sedaj že 86 K in dovolil, da igra automat tudi še nadalje za časa vojne v prid »Rdečemu križu«, ne oziraje se na to, da je v imenovan pri daroval že par lepih stotakov. Nabrani prispevki uporabljajo se za priboljšek ranjenim in bolnim vojakom, da se s tem več ko je mogoče olajšajo stroški podružnice. Tudi se je vpeljala postrežba s čajem in kavo pri vlakih mimo se vozečim vojakom. Toda komaj se je to samarijansko delo upeljalo, bilo je tudi radi razširjajoče se kolere ustavljeno. Ranjenci prihajajo večina iz lužnega

bojišča vsak dan v večjem ali manjšem številu. En večer jih je bilo celo 73, kateri so bili vsi dobro postreženi z večerjo, cigaretami in drugimi priboljški. Na sv. večer prigodile so se v bolnici tudi jaslice in božično drevesce.

— **V Toplicah pri Zagorju ob Savi** se je dosedaj izdelalo in oddalo za naše vrle bojevnike že šest pošiljatev toplega oblačila na ondodni šest-razredni ljudski šoli in sicer teh-le izdelkov: 80 snežnih čepic, 330 parov zapestnic, 12 parov zapestnic z odprtim dalcem, 65 parov kolenic, 66 parov dokolenic in 116 parov ovolev za noge. Med tem se je več parov nogavic in dokolenic oddalo tudi za domače vojake. Poleg tega so učenci nabrali za begunce pri Krškem velik zaboj perila, obuvala in povrhae obleke. Za vse volnene izdelke je na iniciativo g. rudniškega ravnatelja inženirja J. Paura darovala večino volne tukajšnjega bratovska skladišča Trboveljske premogokopne družbe, deloma je iste nakupili krajni šolski svet in nekaj se je te nakupilo iz zneska 175 K 49 v, ki so ga v ta namen nabrale marljive šolske učence. Reči se mora, da mlado in staro tekmuje, kako bi bolj sodelovalo za naše bojujoče se vojaštvo. — Dne 15. decembra p. l. se je v pritličju naše šole v 3 sobah nastanila rekonvalescentnica »Rdečega križa« za ranjence. Dobili smo vojake peterih narodnosti in sicer 13 Slovencev, 1 Hrvat, 3 Rumunce, 4 Ogre, 7 Nemcev in 2 Italijana. Izmed teh je bilo dosedaj že 10 odpuščenih. Dne 24. decembra je tu nastanjen ranjenim vojakom priredil neumorno delujoči damski komite pod vodstvom prebagovalne gospe Vilme Pauer krasno božičnico. Vsak izmed teh je bil obdarovan s toplim perilom, napolnjenim cigaretnim etuijem, zobnim praškom in ščetko, vžigalno na kremen, potico in sadjem. Ob prižganem božičnem drevescu in 120 okrašenih cesarski sohi je najprej zaigral tukajšnji občje priznani salonski sekstet cesarsko himno in takoj nato mehko - milo »Tiha noč, sveta noč«, ob kateri je marsikatero oko naših boriteljev postalo rošno. Nato je v slovenskem in nemškem jeziku v jedratnem in ganljivem govoru naše bojevnike pozdravil naš velespoštovani gospod zdravnik dr. T. Zarnik, ki leči tudi bolečine tukajšnjih rekonvalescentov. Končno je Ogre pozdravil v njih maternem jeziku g. rudniški ravnatelj inženir J. Pauer in se obenem zahvalil vsem, ki so z darovi ali kakorkoli si bodi pripomogli, da s je slovesnost tako krasno izvršila.

— **Podružnica c. kr. kmetijske družbe St. Jur ob juž. žel.** ima občni zbor v nedeljo, dne 17. t. m. ob 8. dopoldne v ondodni ljudski šoli z običajnim dnevnim redom. Na sporedu je tudi predavanje deželnega živno-rejskega nadzornika g. Martin Jelovška o živinoreji.

— **Vjeti Rusi v mariborski okolici.** »G. V.« poroča, da namerava vojna uprava v Sterntalu (župnija Sv. Lovrenc na Dravskem polju) urediti taborišče za ruske vjetnike. V ta namen se bo postavilo večje število barak za več tisoč Rusov.

— **Taborišče poljskih beguncev pri Lipnici.** Neki sotrudič »G. T.« piše svojemu listu: Južno od Lipnice je nastalo zadnje mesece pravcato mesto, ki služi za bivanje galjskim beguncem. Na prostem polju (vidno z železnice) stoji že 25 prostornih barak; nadaljnjih 25 gradijo. Taborišče obdaja ograja iz bodeče žice, tako da je mogoče le na enem mestu priti noter in ven. Najprvo se je mislilo pripraviti tu zasilno zavetišče za 6000 oseb; zgradijo se je mislilo 12 barak, vsako za 500 oseb. Kasneje se je zgradilo 25 barak, v katerih biva sedaj okoli 14.000 oseb. Vse barake so zgrajene na eden in isti način; vsaka ima pritličje in podstrešje urejeno za bivališče. Begunci leže na širokih, z desk zbitih ležiščih. 2000 je slavnice, drugi morajo ležati na lastni obleki, odejah ali kar so si prinesli seboj. Barake sicer ne nudijo komodnega bivališča, varujejo pa ljudi vsaj pred mrazom in mokroto. V vsaki baraki so peči in pa več štedilnikov, katere lahko begunci menjaje se rabijo. Ker ni oken, razsvetljujejo barake z električno lučjo. Vsak dan prihajajo novi begunci, tako da ne morejo dovolj hitro graditi novih barak. V taborišču ste dve baraki urejeni kot bolnišnice. Umrlo je doslej 30 oseb, porodov je bilo 33; dva dojenčka sta umrla. Hrana je bolj vojaška. Zjutraj je mlečna kava; ker pa ni dobiti vedno dovolj mleka, pijo moški črno kavo. Opoldne se dobi riž, na katerega vlivajo govedo juho, pomešano s kosci mesa. Jedo se deli v vojaških pločevinastih skledicah in sicer v porcijah kakor so pri vojakih običajne. Malo je doslej bilo kruha; 30 dekagramov za osebo se je izkazalo za premalo in se boče sedaj skušalo do-

bti po 50 dekagramov. Prijetno življenje to ni. Begunce muči domotožje in morda tudi pomanjkanje običajnega dela. Nekaj so jih sicer že razposlali na Ogrsko in južno Štajersko delat.

— **Od Velike Nedelje.** Odrinili so naši hrabri brambovci na bojno polje, ne zabimo jih mi doma ostali. Občine, krajni šol. svet, učiteljstvo, šolska mladina, vse dela za nje, vse služi svoji domovini. — Krajni šolski svet in vsolane občine so dovolile za nakup volne in drugih potrebščin za zimsko toplo opravo našim vojakom znesek 280 K. Neutrudljive roke učiteljc in šolskih deklic so izdelale v kratkem času in v neugodnih šolskih razmerah lepo število predmetov. Od teh je sprejela visokorodna gospa grofica Wurmbrand v Ormožu: 68 kom. ušesnih pokrival, 2 para ogrevla za kolena, 7 parov ogrevla za golenice. — »Rdečemu križu« v Gradcu se je poslalo: 55 kom. ušesnih pokrival, 15 parov ogrevla za kolena, 17 parov zapestnic in 80 flanelastih krp za noge. Dela se nadaljujejo. V šoli se hranijo 3 kg suhega robidneganega listja. V dnevih 1., 2. in 3. decembra 1914 je prispevala šolska mladina velikonedeljska za vojaško božičnico 18 K 44 v.

— **Citalnica v Gradcu na Štajerskem** ima dne 16. januarja ob 8. zvečer v društvenih prostorih svoj letni občni zbor z običajnim sporedom.

— **V Beljaku** so konstatirali 3 slučaje pegastega legarja.

— **»La coda del diavolo«, tržaški »hudičev rep«** pred vrhovnim sodiščem. Kakor znano sta se morala lanskoleto zagovarjati urednik kronike tržaških škandalov, lističa »La coda del diavolo«, Viktor Cubbin in privatni uradnik Benedetti pred celovškoro poroto, ker sta spisala, ozir. pričela članek naperjen proti admiralom Hausu in grofu Montecuccoli, češ, da sta ta dva najvišja mornariška dostojanstvenika kupovala razne mornariči pripadajoče predmete za bagatelno, torej goljufivo ceno. Celovška porota je obsodila Benedettija na 3 mesece in 10 dni, Cubbina pa na 6 mesecev in 10 dni zapor. Oba sta vložila ničnostno pritožbo, češ, da je vseboval dotični članek res žaljive obhe admiravalov, toda ne kot uradnikov, temveč kot zasebnikov in da državno pravdnštvo zato ni bilo upravičeno tožiti, tem manj, ker je bila takrat stvar že zastarela. Najvišji sodni in kasacijski dvor je ničnostno pritožbo zavrnil in »hudičev rep« bodo sedaj vendar-le za nekaj časa pripli.

— **105letni stavec** je v četrtek umrl v Osjeku. Pisal se je Mihael Vaclav Vinarek. Bil je v 7 vojnah in se je povsod hrabro boril. Njegov vnuk osješki odvetnik dr. Viljem Kappel je sedaj tudi v vojni in se nahaja v trdnjavi v Przemyslu.

— **Knežja ljubezen,** drama iz visoke družbe v 3 dejanjih, predvaja se od danes naprej v kinematografu Ideal. Glavno vlogo igra Conchita Ledesma, najlepša ženska Španije. — Krasna veseloigra »Klobuk moje žene« vzbujala bode gotovo buren smeh.

— **Izgubljene stvari,** oddane pri c. kr. polic. ravnateljstvu: črn damski klobuk iz baržuna, zgubljen dne 30. decembra 1914, črna denarnica s 6 K drobja, zgubljen 31. dec. 1914, črna denarnica s približno 120 K, rjava denarnica z 10 K, 2 kuverti z bankovci = 44 K, srebrna doza za cigarete, očala, črna pelerina, zgubljen 24. decembra 1914, rjava denarnica z 5 K, kuverta s 13 K, črna denarnica z 22 K, črna denarnica s 55—60 K, rjava denarnica s približno 22 K, zlat uhan z 1 briljantom.

— **Najdene stvari,** ki se dobe pri c. kr. pol. direkciji: bankovec za 2 K, najden dne 31. decembra 1914, srebrna damska ura, bankovec za 10 K, črn klobuk, nikelnasta ura z verižico, 1 torbica z 2 K 90 v. bankovec za 2 K, 2 bankovca po 10 K, najdena 24. decembra 1914, srebrna zaponka z žensko podobo.

— **Čenjene naše naročnike,** ki še niso poravnali naročnine za »Slovenski Narod«, vljudno prosimo, da to store čim prej. Čakali bomo ta mesec zaradi povsod naraslega novoletnega dela izjemoma do 20. januarja. Po tem dnevu se list ustavi brez-pogojno vsem naročnikom.

Rnjževnost.

— **Nov slovenski list v Ameriki.** V Chicago v Ameriki prične ta mesec izhajati nov slovenski list. Imenoval se bo »Glasilo kranjske slovenske katoliške Jednote«. Urednik lista bo Ivan Zupanc. List se bo baje tiskal v 13.000 izvodih.

Spominjajte se »Rdečega križa«.

Razne stvari.

* Sin francoskega ministrskega predsednika Vivianija je padel kot navaden prostak pri naskoku na neki nemški strelski jarek.

* Ponesrečeni ribiški parniki. Iz Londona javljajo uradno, da se je od izbruha vojne potopilo 32 ribiških parnikov iz Grimbyja.

* Preključena izvozna prepoved. Bolgarska vlada je preključila izvozno prepoved za fižol, sir, krompir, mast in svinjine.

* Vojni izdatki Rusije. Po računih ruskih strokovnjakov bo izdala Rusija v prvem letu vojne 9500 milijonov rubljev vojnih stroškov, t. j. približno 30 milijard kron.

* Potopljena nemška trgovska ladja. Iz Melbourne poročajo, da je neka avstralska križarka potopila nemško trgovsko ladjo »Eleonore Woermann«. Da li je bila posadka rešena, ni znano.

* Podpisovanje francoskega posojila na Angleškem. Angleška banka poziva z dovoljenjem angleške vlade občinstvo, naj podpisuje francosko posojilo v znesku 10 milijonov funtov sterlingov, to je 240 milijonov frankov.

* Poneverjenja pri podonavski parobrodni družbi na Dunaju. Računski uradnik Grüner »Podonavske parobrodne družbe« je poneveril 200 tisoč kron. Grünerja so prijeli. Škoda je deloma krita, ker si je Grüner kupil lepo vilo in posestvo.

* Konfiskacija premoženja pobeglih bosanskih deželanov. Sarajevski uradni list priobčuje naredbo, ki določa, da je konfiscirati premoženje vseh bosanskih deželanov, ki so pobegnili v Srbijo. Premoženje zapade deželariju.

* Bodoči zemljevid Evrope. »Journal des Debats« poroča, da je list »Vie Parisienne« pozval svoje čitatelje, naj narišejo bodoči zemljevid Evrope. Oni, čegar rešitev bo najbolj odgovarjala resnici, dobi nagrado 2000 frankov.

* Ladja zadela ob mino. Berlinški listi poročajo, da je neka turška transportna ladja ob vhodu v Bospor zadela ob mino in se potopila. Ista usoda je doletela tudi neko drugo turško transportno ladjo, ki je bila na poti v Trapeunt. Kakor javljajo, je to ladjo spremljala križarka »Medždije«, ki se je vrnila v Carigrad.

* Nemški cesar proti dvornim svečanostim. Kakor poročajo berlinski listi, je cesar Viljem odredil, da se letos opuste vse reprezentativne dvorne svečanosti. Kar se s tem prišteji na civilni listi, se naj porabi v svrhe vojne dobrodelnosti, zlasti pa za sirote in vojni padli vojakov in za one borce, ki se kot pohabljeni vrnejo iz vojne.

* Zaroka streljane z ranjencem. Budimpeštanski listi poročajo iz Temešvara: Karel Prassinger, uradnik Anglo-avstrijske banke na Dunaju, je bil na severnem bojišču težko ranjen ter odlikovan s kolajno za hrabrost. Zdravil se je v temišvarski bolnišnici. Ko je ozdravel, se je zaročil z ondotno streljano, Rožo Mathe, ki mu je posebno poštrenovalno stregla.

* Nemčija in San Marino. Nemška vlada je protestirala pri vladi republike San Marino, ki leži v Italiji med provincijama Forlì in Pesaro, da uporabljajo sovražne države njene radiotelegrafične naprave za špionazo o dogodkih v Jadranskem morju. Nemčija je zahtevala kontrolo nemške komisije. Vlada San Marina pa je odgovorila, da je pripravljena pripustiti iz Italijanov sestavljeno komisijo zaupnikov Nemčije.

* Ganljiva sinova ljubezen. Nekoga častnika, ki je bil v Wytschaete težko ranjen od 25 šrapnelov krogel, so pred par dnevi sprejeli v monakovsko bolnišnico Rdečega križa. Težko bolan je izvedel, da leži njegov oče, ki je bil višji uradnik, na smrtni postelji. Navzlic velikim boleštim se je dal težko ranjeni častnik prenesti na nosilnici v stanovanje svojih staršev, da se poslovijo vsaj izpred vrat spalnice od očeta, ki je umiral in ki ni več spoznal svojega sina.

* Bo težko mogoče. Znani angleški mornariški pisatelj Percival Hisslam priobčuje baje čudna razmotrivanja glede nemških podmorskih čolnov v angleških vodah ter pravi: Podmorski čolni potrebujejo za daljše vožnje zlasti živila in gonilo (olje, električno silo). Treba je vedeti, da ima večina modernih podmorskih čolnov vrata, skozi katera lahko pošiljajo potapljače, ki potem poiščejo podmorske skrite depoje živila in olja. Nikakor ni izključeno, da so Nemci že pred izbruhom vojne položili na več krajih angleške obale take zaloge.

* Učinki slabih smotk. V Nemčiji splošno tožijo, kako slabe so smotke, ki jih pošiljajo vojakom na bojišče kot darilo. In »Frankfurter

Zeitung« pripoveduje sledečo anekdoto z bojišča: Bavarci so imeli v Vogezih, kakor splošno znano, težko stališče napram senegalskim strelcem, ki so streljali s dreves. Zdal se pa Bavarci popolnoma opustili, da bi Senegalce napadali s puško. Mirno sedelo pod drevesa, na katerih so Senegalci, ter si zažgo eno izmed smotk, ki so jih dobili kot božično darilo. Čez četrte ure popadajo črni vrage raz drevesa. — Kdor ne verjame, naj pošlje boljših smotk!

* Poročni prstan rešitelj življenja. Četovojka Norbert Modrak, ki se bojuje na južnem bojišču, se je na čudovit način rešil gotove smrti. Nekega jutra, ko so začeli napadati Srbe, se je Modrak ranil ob zlomljeni veji na prstancu, vsled česar je vzel poročni prstan s prsta ter ga nataknil na sredinec leve roke. Deset minut na to je opazoval Modrak, ki je vodil patruljo, sovražnika. Tedaj prireči kroglica, ki je bila namenjena proti čelu Modrakovemu. Zadel je najprvo poročni prstan, ga razdrobila ter se na to odbila. Modrak je le lahno oprasnila na sencih. Če bi Modrak ne imel prstana na roki, bi ga kroglica zadela naravnost v glavo ter ga usmrtila.

* Za vojno oskrbovalne namene. Izredna državna loterija za vojno oskrbovalne namene, ki jo je priredilo c. kr. generalno ravateljstvo državnih loterij, zasluži z ozirom na eminentno patriotski in dobrodelni namen vse pospeševanje in je pričakovati, da se bodo te prireditve tembolj udeležili najširši krogi, ker so tudi jako ugodne dobitvene šanse. Po igralnem načrtu je nastavljenih 21.146 dobitkov v skupnem znesku 625.000 kron, med temi glavni dobitki 200.000 kron. Cena srečki kakor pri prejšnjih državnih dobrodelnih loterijah, 4 krome. Jako okusno opremljene srečke, ki se tudi po izlozbah odlikujejo po lični risbi, se dobivajo po vseh trafikah, loterijah, menjalnicah itd.

Brzojavna poročila.

Štedenje s pridelki.

Dunaj, 11. januarja. (Kor. urad.) Da se krijejo naše potrebe in da ne pride do pomanjkanja pridelkov, ki se uporabljajo za kruh, so bili sicer že storjeni koraki, ki pa morejo biti uspešni samo, če pripomore tudi prebivalstvo s štedenjem. Zlasti mladini je treba vcepiti spoznanje, da je treba štediti, katero nalogo naj prevzamejo šole. Razdelila se bo šolam tudi spomenica, ki se glasi: Tedne in mesece že stoje naši bratje na bojišču in se bojujejo za domovino. Gotovo se našim sovražnikom ne bo posrečilo, premagati naših hrabrih, junaških vojakov na bojišču. Sedaj pa nas skušajo pritiskati z lakoto s tem, da nam hočejo zapreti dovoz iz dežel, ki nam niso sovražne. Tudi ta poskus se bo izjalovil. Dosti živim imamo v deželi, da lahko čakamo do prihodnje žetve, če bomo le štedili. V tem oziru lahko pomagata tudi vi, da se konča boj z zmago. Vaša dolžnost je, da ničesar, kar se da zavžiti, ne omalovažujete in da štedite z živili, drvini in premogom. S tem ne dokažete samo svoje ljubezni do domovine, marveč pomagata tudi svojim staršem v tem težkem času. Bodite torej štedljivi s kruhom, ki nam ga da Bog. Če boste božji dar primerno spoštovali, vam vsakdanjega kruha ne bo nikdar primanjkovalo in nikdar ne boste lačni. Nobenega koščka kruha ne vrzite stran, tudi če ni več svež. Ne režite si več kruha, kakor ga morete snesti. Mislite na vojake na bojišču, ki bi bili pogosto srečni, če bi imeli kruh, ki ga morda vi omalovažujete! Štedite tudi s krompirjem. Kuhati ga je v oblikih in šele potem olupiti. Kdor jih prej olupil in potem skuha, zapravi. Kuhinski odpadki ne gre metati stran. Ostanke mesa, sočivja in krompirja je porabiti za prehrano perutnine, ali pa dajte odpadke kmetom, da morejo pitati prašiče. Otroci, štedite, potem služite domovini in svojem staršem!

Nabiranje prostovoljcev na Ogrskem.

Budimpešta, 11. januarja. (Kor. urad.) Ogrski brzojavni in korespondenčni urad javlja:

Včeraj popoldne so v poslopu starega parlamenta nabirali prostovoljce za kor prostovoljnih straž. Podjetje je imelo nepričakovano dober uspeh. Do danes jutraj se je pri vrhovnem poveljstvu prijavilo nad 800 meščanov za sprejem v kor.

Povodenj na Ogrskem.

Satoratya - Unkafy, 11. januarja. (Kor. urad.) Ogrski brzojavni in korespondenčni urad javlja:

Vzhodno od mesta tekoča Ronya je vsled velikih nalivov prestopila bregove in preplavila nižje ležeče dele mesta. Pri vojaški opa-

sovalni bolnici je napravila povodenj glasti veliko škodo. Tu je bilo 300 vojakov zaposlenih z rešilnimi deli. K sreči je jela voda že popoči padati. Vključ temu je povzročila povodenj znatno škodo.

Bolgarila in Makedonija.

Berlin, 11. januarja. »Vossische Zeitung« javlja iz Sofije: Bolgarska vlada je izročila velesilam svoje zahteve glede revizije bucareškega miru.

Kolera.

Budimpešta, 11. januarja. (Kor. urad.) V občini Erdeleny je zbolelo od 1. do 11. t. m. 15 oseb za kolero. V smislu mednarodne konvencije je ta občina proglašena za okuženo.

Darila.

IX. izkaz društvu »Mladiki« poslanih daril na korist ranjencem. (I. denarna zbirka za Božič.) Zbirka gospe R. pl. Bleiweis-Trsteniške, darovali so gg.: Ferd. Souvan 50 K, obitelj dr. D. pl. Bleiweis-Trsteniška 25 K, R. Kollmann, dr. H. Schmidinger, 1da škof in avstro-ogrška banka 20 K, Iv. Planinšek 16 K, rodbina Iv. Tekavčič in tvrdka Cvančara 12 K, dr. Fr. Tekavčič, Hella pl. Bleiweisova, lekarnar R. Sušnik, dr. G. Piccoli, Režika - Tonček, Kette, Wolf, brata Hlawka, Kanc, Fr. Meršol - Prtnar in Jos. Schumi 10 K; Windeis in Szantner 6 K; Vida dr. Lukanova, Antonija Dolenčeva, O. Bernatovič, U. pl. Trnkoczy, dr. B. Vodusek, Jos. Wider, K. Jurman, Schneider & Verovšek, Jos. Benedikt, Toni Kastner, Voltmann, Franja Jakličeva, Petras - Dejak in Ema Lavrenčičeva 5 K, M. Šega in A. Berthold 4 K; M. dr. Fetičova in A. Breznik 3 K; S. Slapničar, črnovojnik; Angela Bartel, kuharica; Tilka Praprotnikova, Marija plem. Bleiweisova, P. Kirbisich, Olga Nadeniczek, A. Krejči, Ana Zmavc, Agn. Blaž, N. N., Fani Fabiani, S. Meisetz in Ana Schantel 2 K; Many Godeša, sobarica; Ana Furlan, sobarica; Francka Jenko, kuharica; Marija Ratej, Marija Stropnik, Ela Goestl, Herzmannsky in Marija Kuntrata 1 K; Helena Anžur 40 v — skupaj 435 K 40 v. Zbirka gospe M. K. Chove, darovale so gg.: J. Dolenčeva in F. Pečnerjeva v Škofji Loki 10 K; A. dr. Repičeva v Št. Vidu 8 K; M. dr. Grasselljeva, A. Mallyjeva, M. dr. Papeževa, Fr. dr. Tavčarjeva in M. Wessnerjeva 5 kron; Korenčanova 4 K — skupaj 57 K. Zbirka gospe Antonije Kostanjevečeve, darovali so gg.: Berta dr. Trillerjeva in dr. K. Triller 10 K; Marija Pavlinova 5 K; Vera dr. Papeževa 2 K; F. Mikuž, M. Kostanjevec, Iv. Kremenšek, nečitljiv, dr. Fetič, Vadjal, Hubad, dr. A. Švigelj, dr. Fr. Tomišek, nečitljiv, St. K. Mikuž, Iv. Mikuž in M. Gallé 1 K — skupaj 40 K. Zbirka gospe Silve Lahove, darovali so gg.: Lucija Pirč 20 K; Rajko Arcé, Silva Lahova in Marija Milavčeva 10 K; M. Kalistrova, Ant. Novakova in Al. Tavčar 5 K; M. Gosarjeva 2 K; Mar. Mandljeva 1 K — skupaj 68 K. Zbirka gospe Ane Machove, darovali so gg.: F. Borovsky 6 K; K. Kokolj in Fr. Schmitt 5 K; dr. J. Zmavc 4 K; Avg. Mattanovič, Fr. Meršol, tvrdka A. Sinkovec, Mar. Marovič, Ema dr. Orlova, Angela Češnovarjeva, Bajželj, Neimenovan, Pavel Zajc in Al. Vodnik 2 K; dr. Derganc in M. Gomilškova 3 K; Vrstovšek, Ema Žerjavova, Jos. Kalinova, Ana Gerberjeva, Fr. Gerber, Kat. Ribnikarjeva, Weibl, Orehek, Neimenovana, Kobal, Bahovec, Lapajne, Kunigunda Jermanova in Lekše 1 K — skupaj 60 K. Zbirka gospe Amalije dr. Pogačnikove, darovali so gg.: Emilija Miklavčeva 20 K; Amalija dr. Pogačnikova 15 K; Ivanka Vodnikova, Mercedes Sinkovčeva, Erna Krajčeva, Ema Globčnikova in M. Wessnerjeva 10 kron; neimenovana 5 K — skupaj 90 K. Zbirka gospe Leonije dr. Souvanove, darovali so gg.: Fani Urbančeva 30 K; Leonija dr. Souvanova, Feliks Urbanec, Josip Perdan in Jean Schrey 20 K; dr. Hubert Souvan in dr. Iv. Vrtačnik 10 K; Janko vit. Bleiweis 6 K; dr. Lovrenčič, Almy Urbančeva in dr. Fr. Vončina 5 K — skupaj 151 K. (Za vsa tu označena božična darila se v imenu obdarovancev najtopleje zahvaljuje upravni odbor »Mladiki«, uredništva ostalih časopisov pa prosijo, da objavljeno izkaz ponatisnejo.)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. januarja: Barbara Kilmovc, hiralica, 70 let, Radečkova cesta 9. — Marijeta Ljubič, zasebnica, 72 let, Opekarska cesta 43.

Dne 10. januarja: Ana Konecny, vdova železniškega poduradnika, 62

let, Slomškova ulica 21. — Ivan Arnež, pastir - hiralac, 51 let, Radečkova cesta 9. — Marija Marincič, delavčeva žena, 43 let, Radečkova cesta 1. — Mihael Markelj, hiralac, 82 let, Radečkova cesta 9. — Marijeta Vidic, bivša kuharica, 64 let, Radečkova cesta 9.

Dne 11. januarja: Neža Uršič, bivša šivilja, 73 let, Slomškova ulica 21. — Ivana Oblak, pletilja nogavic, 52 let, Pred škofijo 18.

V deželni bolnici.

Dne 9. januarja: Ivan Podobnik, pešec 27. domobranskega pešpolka.

Listnica upravnistva.

N. E. v L. Potrebno bi bilo, da se ustmeno dogovorimo o predmetu.

Današnji list absena 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentín Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Višina snega 306,2 Srednji zračni tlak 739 mm

10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo																	
11. 2. pop.	729,5	-9	sl. jug brezvetr.	oblačno jasno																	
9. zv.	728,8	0,0																			
12. 7. zj.	723,1	-1,5	sl. svzh.	sneg																	

Srednja včerajšnja temperatura 1,4° norm. — 26° Padavina v 24 urah mm 6,8.

Radi odpotovanja se prodaja:

Lepa obednica (10 kosov) 240 K, otomano in klubičelji 70 K, omare 30 in 16 K, kuhinjsko opremo i. t. d. 150

Poizve se v upravn. »Slov. Naroda«.

Prodajalka

nad 24 let stara, zmogljiva mešana trgovina z dobrimi izpričevanji, se sprejme takoj kot vrediteljica podružnice. 151

Ponudbe na: Karel Cimpršek, trgovec, Sevnica ob Savi, Stajersko.

Lepe, pitane 157

purane

pošilja po pošt. povzetju kg á 1,50 K Export JOSIP ČERNELČ, St. Peter pod Sv. gorami, Stajersko.

Časi taki so nastali, dele nam so vse pobrali. Delo so obljubovali, dosedaj ga nič nam dali. Platila vedno so enaka, upnik zdaj še težje čaka. Imeti hoče svoj denar, kje dobi, mu nič ni mar. Sedaj občinstvu se priporoča, obleke na pri meni naroča, obleke iz lastnega blaga, v lastno ceno se proda. Proti takojšnemu plačilu, sprejemem vse v tej hudi sili. Po meri vzamem naročila, stare delo v popravila. Fazene, gumbice za dame, prav rad takoj prevzamem, dela v stroko spajajoča, pri meni zdaj se naj naroča.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča FR. KRAIGHER, krojač, LJUBLJANA, Gosposka ulica 5.

URADNIK

popolnoma samostojna konceptna moč, več knjigovodstva, strojenisa in stenografije (slov. in nemške) 1800 primerne mesta v kaki odvetniški ali trgovski pisarni. Ponudbe prosim pod »Vestem« na upravn. »Slov. Naroda«. 160

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarska dela do najfinerše izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdoluje tudi prave gorake in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera prinoslan čevli. 128

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea »NERIL«, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kito, podlase in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebšline itd.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodilom 1 krono. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medlo, mil, medicinal. vin, specialitet, najfinerših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Roslova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega

publi. mostu. 18 V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagin inšne toleznice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blaginje v Ljubljani.

Adrija

drogerija in fotomanufaktura

Ljubljana, Selenburgova ul. 5

priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolova kislina, karbolovo apno.

Potrebščine za postrežbo bolnikov in ranjencev, obvez in gumastega blaga, konjaka, ruma in čaja.

Aeroform. Fihtinin. Perolin.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani oče, stari oče, tast, svak in brat, gospod

Franc Oblak

trgovec

danes zjutraj, po kratki močni bolezni v starosti 70 let, previden s tolažili sv. vere vdano in mirno preminul.

Pogreb draga ga inkega se vrši v sredo, dne 13. januarja, t. j. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti na Starem trgu št. 17, na pokopališču k Sv. Križu.

Posmrtno maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba. Bodi mu prijazen spomin!

V LJUBLJANI, dne 12. januarja 1914.

153

Občinski svetniki: Jankovič, Oblak, Miklavc in Jankovič, Sv. Križ, Vrtačnik, Kramar.

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Centrala: TRST.

*

Telefon št. 100.

Mednarodna spedijska, spedijska in zacinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvržena blaga. Najmodernejše opremljeno podjetje za solitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omojanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozni listov:

„DALMATIE“ delniške parobrodne družbe v Trstu.

Brzovozne proge Trst-Benette in obratno, ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripicovich & Co., Trst Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke.

Zmerne cene.

3237

Točna postrežba.

Brivski pomočnik

dober delavec in ne premlad se sprejme pri Fran Novak, brivec, Gorica. Nastop takoj. 153 Plača po dogovoru.

Sprejme se takoj učenec

z dežele od poštenih staršev v specerijsko trgovino z žganjetomem

R. Stritar
Ljubljana, Valvasorjev trg.
148

Naprodaj so 3 hiše

v eni se nahaja gostilna in trgovina.

Zraven se tudi prodaja 3 orale stavbnega prostora.

Več se izve v Spodnji Siški, Celovška cesta št. 22. 152

Nakup bakrenih starin.

Išče se vsaka količina bakrene starine vsakovrstnih posod ali starih bakrenih stroh itd. Plača se po najvišjih cenah.

Ponudbe naj se pošljejo v Celovec (Postfach Nr. 55). 139

Tudi se iščejo nakupovalci ali posredovalci za take blage.

Izšel je

I. zvezek „Domače knjižnice“.

Krasen vojni roman »Železno leto«. Vsakdo ga dobi zastoj, naročite takoj. Poverjeniki dobe 10% popusta. Sporoče naj takoj, koliko izvodov žele zastoj za reklamo. Lahko delo, velik zaslužek! Letno 12 zvezkov, vsak obsega 128 strani ter stane samo 30 h.

Založnik dr. Lj. Koser, Juršinci pri Ptuj, Stajersko. 4292

F. K. KAISER

puškar

LJUBLJANA

Selenburgova ulica št. 6

priporoča svoje bogato pušk, samokresov, lovskih potrebščin kakor tudi umetalni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno. Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Siamoreznice za pogon z roko ali s silo, vrtila, mlino za moko, stiskalnice za sadje in grozdje, motorje, reporeznice, patentovane brzoparilne kotla različnih sistemov, sušilnice za sadje, kotle za žganje dobrega domačega izdelka, sejalne stroje ter vsakovrstne druge poljedelske stroje slovitih tovarn, zajamčeno brezhibnih, po znano najnižjih cenah priporoča

edina domača razpošiljalnica poljedelskih strojev

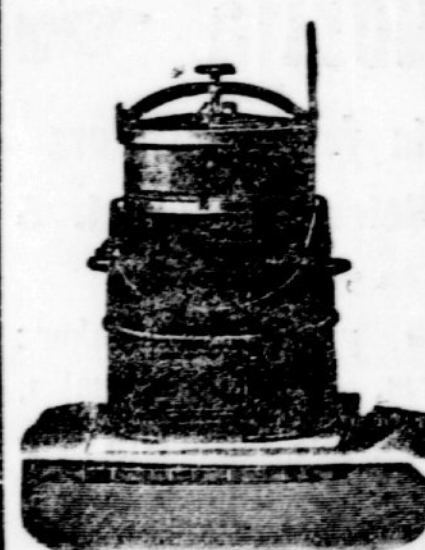
FR. STUPICA v Ljubljani,
Marije Jerezije cesta št. 1.

Velika zaloga izvrstnih petij od najenostavnejše do najfinejše izpeljave ter razne železnice, orodja, stroje za industrijo, stavbnega materiala i. dr.

Cene najnižje!

Postrežba poštena in točna.

Ceniki interesentom brezplačno na razpolago.

Grščinski vrtnar
se sprejme takoj
pri oskrbnistvu grščine Križ pri Kamniku.

Ivan Magdič
krojač prve vrste
Ljubljana, 2875
v hotelu „pri Maliču“
(I. nadstropje)
(nasproti glavne pošte)
:: se priporoča. ::
Zaloga angleškega blaga.

Srečke
izredne 4310

C. kr. drž. loterije
za vojnoscakrbovalne namene
21.146 dobitkov
glavni dobitok
200.000 kron
razpošilja franko proti vpošiljavi
zneska 4 krome za srečko
Albin Förstl
poslovalnica c. kr. razredne loterije
Dunaj I., Bellaria 4.
Zrebanje že 28. januarja 1915.

Lepo stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in drvarnico, v prvem nadstropju, se odda za februar.

Kie, pove upravn. »Slov. Narod«. 155

Posojilnica v Mariboru
(Naradni dom)
sprejme izurjenega

uradnika

(z bančno prakso prednost). Nastop in plača po dogovoru.

Prošnje, opremljene s izpričevali o dovršenih študijah ter dosedanjem službovanju je vložiti do 22. prosinca t. l. na zgorajšnji naslov.

141 **Ravnateljstvo.**

Ovčjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj
J. GROBELNIKU Mestni trg 22
naspr. lekarno Trnkoczy.
Kupim vsako vrsto, tudi črno in neočiščeno po brezkonkurenčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprana po najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi. 44

C. kr. avstrijske državne železnice. VOZNI RED

Izveček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju tukajšnjega ravnateljstva spodaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavem poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez pristilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se polijejo v Pulj, morajo imeti legitimacije od c. l. kr. poveljstva vojne luke v Pulju.

ODKOD iz Ljubljane glavni kolodvor, samo osebni vlaki:
6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.
8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-Toplice), Bujbarci.
11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.
12-52 dopoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Bujbarci.
6-30 zvečer v Kranj, Tržič, Jesenice, Celovec čez Salzburg na Dunaj.
6-35 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Bujbarci.

PRIBOD v Ljubljano glavni kolodvor, osebni vlaki:
7-35 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržič).
8-56 dopoldne iz Novega mesta, Trebnje (St. Janža), Grosuplja (Kočevja).
11-16 dopoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja.
2-35 popoldne iz Bujbarcev, Novega mesta (Straža-Toplice), Trebnje, Grosuplja.
8-20 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja, (Tržič).
9-23 ponoči iz Novega mesta, Straže-Toplice, Trebnje (St. Janža), Grosuplja, (Kočevja).

Kamniška železnica.
ODKOD z državnega kolodvora v Kamnik z mešanimi vlaki
7-40 dopoldne in ob 7-15 zvečer.
PRIBOD iz Kamnika v Ljubljano ob 6-42 zjutraj in ob 2-41 popoldne.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Mesarski pomočnik

27 let star, vojaščine prost, 1866 službe kot poslovodja event. prevzame mesnico na račun v mestu ali na deželi. 159

Cenjene ponudbe na upravištvu »Slov. Narod« pod „Mesar/159“.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 11 vplačili.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...
Rezervni fond K 60.780.726-16 — izplačane odškodnine in kapitalje K 129.965.304-25
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa poslanila daja: čigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.
Generalno zastopstvo v Ljubljani

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

JADRANSKA BANKA podružnica v Ljubljani.

Centrala v Trstu. Podružnice na Dunaju, v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„Živahna zveza z Ameriko.“

Delniška glavnica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Sprejema nove vloge s katerimi se zamore vedno razpolagati, brez ozira na določbe moratorija ter jih obrestuje po čistih

4 1/2 %